

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	37131 Географія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	106 Географія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	41
Повна назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Ідентифікаційний код ЗВО	02070944
ПІБ керівника ЗВО	Бугров Володимир Анатолійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.univ.kiev.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/41>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37131
Назва ОП	Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Географічний факультет, кафедра фізичної географії та геоєкології, кафедра землезнавства та геоморфології, кафедра економічної та соціальної географії, кафедра географії України, кафедра краєзнавства та туризму, кафедра геодезії та картографії
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Філософський факультет: кафедра історії філософії; кафедра філософії та методології науки, кафедра логіки. Механіко-математичний факультет: кафедра теоретичної та прикладної механіки; кафедра алгебри та математичної логіки; кафедра теорії та математичної статистики Факультет інформаційних технологій: кафедра управління проектами, кафедра інтелектуальних технологій Факультет комп'ютерних наук та кібернетики: кафедра теоретичної кібернетики Хімічний факультет: кафедра високомолекулярних сполук, кафедра неорганічної хімії ННІ «Інститут геології»: кафедра геофізики; кафедра геоінформатики; кафедра геології родовищ корисних копалин; кафедра мінералогії, геохімії та петрографії, кафедра геології нафти і газу. Факультет соціології: кафедра соціальних структур та соціальних відносин, кафедра методології та методів соціологічних досліджень Історичний факультет: кафедри етнології і краєзнавства, кафедра української історії та етнополітики Інститут філології: кафедра російської філології, кафедра історії української літератури, кафедра теорії літератури та літературної творчості, кафедра української філології для неспеціальних ф-тів Економічний факультет: кафедра менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності; кафедра економічної теорії, кафедра макро- і мікроекономіки; кафедра банківської справи; кафедра економічної кібернетики ННЦ "Інститут біології та медицини": кафедра біофізики Факультет психології: кафедра педагогіки; кафедра соціальної психології; кафедра педагогіки та психології Інститут права: кафедра інтелектуальної власності. Інститут міжнародних відносин: кафедра міжнародного права Військовий інститут: кафедра бойового застосування і експлуатації (радіоелектронного озброєння) військ, кафедра топогеодезичного та навігаційного забезпечення військ
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Географічний факультет, 03022 м. Київ, пр.-т Академіка Глушкова, 2
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	передбачає

Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Молодший науковий співробітник (2442.1), Викладач закладу вищої освіти (2310.2)
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	194262
ПІБ гаранта ОП	Запотоцький Сергій Петрович
Посада гаранта ОП	декан
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	zapototsk@knu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(044)-521-32-04
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(097)-973-10-75

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма «Географія» зі спеціальності 106 Географія третього освітньо-наукового рівня затверджена Вченою радою Київського національного університету імені Тараса Шевченка 25 червня 2018 року, протокол №12, введена в дію наказом ректора від 25 липня 2018 року №659-32. Вперше набір здобувачів вищої освіти на ОП здійснено у 2017/2018 навчальному році. На даний час на ОП навчається 14 аспірантів за денною формою навчання.

В Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (КНУТШ) підготовка кадрів вищої кваліфікації в сфері географії відбувається з 1968 року. Наукові школи географічного факультету беруть свій початок ще з 1879 р. від створення Київського товариства природознавців Київського університету св. Володимира. Системно підготовка в аспірантурі в сфері географії проводиться з 80-х років 20-го сторіччя. У 1987 році на базі факультету були створені спеціалізовані вчені ради: Д 26.001.07 – із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора географічних наук за спеціальностями: 11.00.02 – економічна й соціальна географія, 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, 11.00.12 – географічна картографія; Д 26.001.22 – із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора географічних наук за спеціальностями: 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія; 11.00.09 – метеорологія, кліматологія, агрометеорологія. З 2010 року функціонує Спеціалізована вчена рада Д 26.001.45 – із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата географічних наук зі спеціальностей: 11.00.01 – фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів; 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія; 20.02.04 – військова географія.

На теперішній час на географічному факультеті функціонують спеціалізовані вчені ради з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня: Д 26.001.07 - доктора і кандидата географічних наук за спеціальностями: 11.00.02 - економічна та соціальна географія; 11.00.11 - конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів; 11.00.12 - географічна картографія. К 26.001.22 - кандидата географічних наук за спеціальностями: 11.00.01 - Фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів; 11.00.04 - Геоморфологія та палеогеографія; 11.00.07 - Гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія; 11.00.09 - Метеорологія, кліматологія, агрометеорологія. Тільки за крайній п'ятирічний період (2016-2020) рр. даними спецрадами було підготовлено 17 докторів та 65 кандидатів географічних наук. Ефективність аспірантури у сфері географії складала за останні 15 років близько 50 %, що загалом на 20-30% вище загальнонаціональних показників. У 2017 р. отримано ліцензію МОН України на підготовку докторів філософії за спеціальністю 106 - «Географія» у КНУТШ (наказ МОН України № 60-л від 24.03.2017 р.), у цьому ж році розпочато набір аспірантів. ОП «Географія» за третім освітнім рівнем була розроблена фахівцями географічного факультету у 2017 р. ОП «Географія» була розроблена робочою групою у складі: проф. Олійник Я.Б., – гарант програми, проф. Запотоцький С.П., проф. Гродзинський М.Д., проф. Бортник С.Ю., проф. Мезенцев К.В., проф. Любіцева О.О., проф. Дмитрук О.Ю., проф. Даценко Л.М., враховувалися зауваження та побажання стейкхолдерів. До її розробки залучались представники студентів, аспірантів, галузевих організацій, профільних науково-дослідних інститутів у т.ч. НАН України. У 2017 р. розроблено та затверджено початковий план ОП «Географія», який ґрунтувався на Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Під час розробки ОП «Географія» для підготовки докторів філософії, загальні, фахові компетентності та програмні результати навчання були внесені до програми відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій. У 2018 році було проведено уточнення ОП «Географія», опис якої було вже оформлено за новими вимогами, що рекомендовані МОН. ОП розглянута на засіданні методичної комісії географічного факультету (протокол №3 від 27. 04. 2018), затверджена на засіданні вченої ради факультету (протокол №11 від 11. 05. 2018). В подальшому її було погоджено на різних рівнях в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, розглянуто та затверджено на засіданні Вченої ради Університету 25.06.2018, затверджено ректором акад. Губерським Л.В. В 2021 році було проведено зміну гаранта ОП «Географія» на Запотоцького С.П. – доктора географічних наук (наказ № 43-32 від 01.02.2021 р)

При розробці ОП було проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід реалізації в освітньому процесі подібних освітніх програм. Програма розроблена з потреби продовження підготовки висококваліфікованих фахівців в галузі природничих наук за спеціальністю 106 «Географія», здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної та практичної діяльності у галузі природничих наук, викладацької роботи у закладах вищої освіти у зв'язку з трансформацією навчального процесу від підготовки кандидатів наук до підготовки докторів філософії та впровадженням третього освітньо-наукового рівня.

Випускники за даною ОП мають змогу працевлаштування в провідних установах в системі Міністерства освіти і науки України, в науково-дослідних установах НАН України, профільних міністерствах та відомствах, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національному космічному агентстві, Державній службі України з питань геодезії, картографії та кадастру, проектних та планувальних державних і приватних установах, в обласних, районних і міських управлінських структурах (адміністраціях), в органах місцевого самоврядування тощо. Підготовка таких фахівців за даною ОП здійснюється на базі географічного факультету на кафедрах фізичної географії та геоєкології, землезнавства та геоморфології, економічної та соціальної географії, географії України, краєзнавства та туризму, геодезії та картографії, що є визначними осередками наукових досліджень в Україні.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір	Обсяг набору на ОП у відповідно	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців

	здобувачів відповідного року навчання	му навчальному році	ОД	ОД
1 курс	2020 - 2021	3	3	0
2 курс	2019 - 2020	4	4	0
3 курс	2018 - 2019	3	3	0
4 курс	2017 - 2018	4	4	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	36439 Географія та регіональна економіка (мова навчання російська) / География и региональная экономика 21023 Економічна географія (мова навчання російська)/ Экономическая география 20994 Природнича географія 21021 Природнича географія (мова навчання російська)/Естественная география 23294 Грунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування 31104 Геоморфологія та природопізнавальний туризм 31106 Транскордонне екологічне співробітництво 23292 Геоморфологія та природничий туризм 20997 Економічна географія 23295 Урбаністика та міське планування
другий (магістерський) рівень	21026 Природнича географія 21030 Геоморфологія та палеогеографія 21041 Економічна та соціальна географія 21048 Політична географія та геополітика 32201 Урбаністика та регіональний розвиток 33563 Географічне країнознавство та геоглобалістика (мова навчання українська/англійська) / Geoglobalistics and Regional Studies 34711 Економічна та соціальна географія 21037 Географія рекреації та туризму 21055 Природнича географія (мова навчання російська)/Естественная география 21062 Політична географія та геополітика (мова навчання англійська)/Political Geography and geopolitics 21063 Географія еногастрономічної рекреації та туризму (програма з подвійного дипломування з університетом Камеріно. Італія) (мова навчання українська / англійська) / Geography of enogastronomic recreation and tourism 25154 Географія еногастрономічної рекреації та туризму (програма подвійного дипломування з університетом Камеріно . Італія) (мова навчання українська / англійська) / Geography of enogastronomic recreation and tourism 21059 Політична географія та геополітика (мова навчання російська)/Политическая география и геополитика 21061 Природнича географія (мова навчання англійська)//Natural geography 26685 Географічне країнознавство та геоглобалістика (мова навчання англійська) / Geoglobalistics and Regional Studies 25155 Геоморфологія та палеогеографія 39312 Географія еногастрономічної рекреації та туризму
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37131 Географія 37132 Географія та сталий розвиток (мова навчання англійська)

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	283553	82608

Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	283553	82608
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	2156	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>Освітньо-наукова програма 106 Географія.pdf</i>	jtk2Ftitwh/FUeB2Bu8MfhMnO156Epbns0zLRiDQ1gg=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план 2017.pdf</i>	AyRBbOPdv58ggH3MUhdB2P5ftLKMUAyF6BlFoGSVz9c= =
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план 2020.pdf</i>	13O/78iaycqnzsoByv/MI59PmKYQQPHcQCjhlY1N+kE=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія на ОНП Географія (PhD) від РНБО.pdf</i>	i6EnvjHCqtgm5+EUJCr9XiHgZi/RTI2q6MShNrxuuqw=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія на ОНП Географія (PhD) від Інституту економіки природокористування.pdf</i>	rWtkBb5AbZqCW5c9qIDHqY8gkSO/KJPY8TQWMFHivps=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія на ОНП Географія (PhD) від Інституту географії.pdf</i>	BHjMrLHQkZCsvkot68/mDt/Joqsi6IB4Ou8acwvd5CE=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Підготовка висококваліфікованого фахівця з географії ступеня доктора філософії в галузі природничих наук за спеціальністю 106 «Географія», здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі природничих наук, викладацької роботи у закладах вищої освіти.

Підготовка фахівців за ОП «Географія» передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою ОП є публікування наукових досягнень фахівця в межах досліджуваної тематики.

Унікальність програми визначається підготовкою висококваліфікованого фахівця рівня доктора філософії за спеціальністю «Географія», що генерує компетентності, поєднуючи усі складові географічної освіти і науки, зокрема природничого блоку, суспільного та картографічного. У результаті здобувач спроможний продукувати нову наукову та прикладну інформацію здійснюючи дослідження у рамках пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки в Україні (затверджені КМУ), Глобальних цілей сталого розвитку 2030, програм ЄС (Горизонт Європа).

Унікальність даної програми також полягає у підборі та збалансуванні освітніх компонентів програми, що є сучасними, авторськими та інноваційними за змістом. Окремі освітні компоненти базуються на досвіді провідних університетів Британії (Кембриджського, Ліверпульського), США (Каліфорнії-Берклі, Віконсина-Мадісон, Міннесоти, Флоріди), Канади (Британської Колумбії, Торонто).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місія та стратегія Університету викладена у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>). Підготовка конкурентоздатних фахівців третього освітньо-наукового рівня з географії відповідає пріоритетним напрямкам діяльності Університету щодо розвитку природничих досліджень, формуванню широкого світогляду здобувачів освіти у відповідності до сучасних тенденцій наукового розвитку, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей як важливої передумови до розвитку держави та здійснюється відповідно основних напрямів розвитку Університету: освітній процес (з врахуванням потреб ринку праці, підтримки якості освіти завдяки впровадженню до ОП міждисциплінарних компонентів); дослідження та інновації; розвиток людського потенціалу; міжнародне співробітництво; формування суспільних цінностей.

Таким чином, мета ОП цілком відповідає Стратегічному плану розвитку Університету та реалізується в підготовці фахівців з географії на базі освітнього ступеня магістр, конкурентоздатних на ринку праці із здібністю розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері географії, що

передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Консультації з випускниками програм факультету, які працюють в системі освіти України, проектно-пошукових та науково-дослідних установах, органах державного, регіонального та міського управління, здобули ступінь магістра, кандидата (PhD) чи доктора наук, обговорення зі студентами, які навчаються на факультеті за програмами ОР Магістр знайшли відображення у формуванні структури освітніх компонентів ОП, розумінні фахових компетентностей, визначенні конкретних навичок та вмій, зокрема, фахової мовної підготовки, запровадженні курсів «Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)», «Філософія науки та інновацій», «Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук».

- роботодавці

Під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП шляхом консультацій враховано інтереси та пропозиції організацій роботодавців, зокрема, Інституту географії НАН України, ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», ДУ «Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України», закладів вищої освіти України, програми професійного розвитку студентів «UGEN – Ukraine generation», обговорено та схвалено вченою радою географічного факультету (протокол №4 від 10.04.2017) та окремих зустрічах з різними категоріями стейкхолдерів. Зокрема, результати такого обговорення знайшли відповідне відображення у змісті ОП при формулюванні фахових компетентностей, програмних результатів навчання і включенні компонентів ОП з філософії науки та інновацій, усного наукового мовлення (Presenting Science), асистентської педагогічної практики. Враховано також думку роботодавців щодо необхідності використання в професійних дисциплінах сучасних методів, методик проведення географічних досліджень, сучасних методик наукового вишукування. Зокрема, це враховано в дисциплінах: «Сучасні методи в ландшафтній географії», «Методика регіональних геоморфологічних та палеогеографічних досліджень», «Інноваційні методи конструктивно-географічних досліджень», «Регіональні суспільно-географічні дослідження», «Методологія та організація наукової роботи в географічній картографії» тощо.

- академічна спільнота

Розробка ОП «Географія», а саме, її цілі та програмні результати навчання базуються на підготовці сучасних науковців, які мають широкі теоретичні знання з усіх профільних дисциплін та можуть, завдяки, сучасним науковим дослідженням, освіченості в плані інтерпретації географічних даних, вирішувати різноманітні складні наукові та прикладні задачі. Результати консультацій з фахівцями ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», Інституту географії НАН України, врахуванні досвіду викладацької та наукової спільноти КНУТШ а також комунікацій на міжнародних конференціях, досвід підвищення кваліфікації НПП Університету за програмою академічної мобільності Erasmus+ та міжнародних стажувань враховані при визначенні змісту окремих компонентів ОП, та реалізовані в програмі через включення значного блоку вибіркового дисциплін (37 компонентів) від усіх освітньо-наукових підрозділів Університету, зокрема «Практична філософія та епістемологія науки», «Професійно-педагогічна компетентність викладача ЗВО», «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів», «Комерціалізація наукових досліджень та трансфер технологій» тощо.

- інші стейкхолдери

При підготовці програми було враховано багаторічний досвід взаємодії із освітянським та науковим середовищем. До уваги було взято дискурс щодо підготовки сучасного фахівця у взаємодії із Асоціацією вчителів географії України, З'їздів та інших заходів Географічного товариства України, Всеукраїнською асоціацією об'єднаних територіальних громад, Товариством дослідників України, Всеукраїнською екологічною лігою та інших громадських організацій та об'єднань, у рамках науково-практичних конференцій в Україні та за її межами.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Головні напрями географічних досліджень як в Україні, так і в світі реалізуються в межах глобальних тенденцій трансформації суспільства та змін довкілля, про що свідчить зростаюча кількість наукових публікацій, науково-практичних конференцій, науково-дослідних проектів географічної чи наближеної до неї тематики, а також залучення фахівців-географів до вирішення проблем сталого розвитку. Стійко збільшується попит на молодих фахівців, які володіють іноземною мовою та вміють проводити наукові вишукування й реалізовувати їх на практиці. Спостерігається орієнтація вітчизняних роботодавців на високотехнологічні методи роботи, тому в ОП «Географія» передбачені дисципліни, в яких використовується сучасне програмне забезпечення на основі використання ГІС-технологій у дослідницьких заходах, технологій та методів розробки карт, методів геоекологічних, ґрунтознавчих, країнознавчих, урбаністичних досліджень тощо.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Ключовими в забезпеченні регіонального контексту є синтетичні географічні дисципліни, що сфокусовані саме на

висвітленні регіонального контексту розвитку суспільства. Це дисципліни: Дослідницькі студії з ґрунтознавства і географії ґрунтів, геоморфології та палеогеографії, з конструктивної географії, з економічної та соціальної географії, з політичної географії та географічного країнознавства тощо. В такий спосіб здобувачі мають можливість ознайомитися з природними об'єктами та їх властивостями, суспільними процесами в різних регіонах України і в майбутньому бути компетентними при роботі в будь-яких регіонах держави.

Проте потреби в акцентуванні на регіональний контекст під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП не було, оскільки підготовка фахівців третього освітньо-наукового рівня з ОП «Географія» спрямована на формування професіонала, що в своїй діяльності може враховувати регіональні особливості будь-яких територій, що і є конкурентною перевагою географа.

Вивчаючи навчальні дисципліни: Основи системної біології, Глобалізаційні процеси в сучасному світі, Психологія спілкування, Глобальні зміни клімату, нові геосферні тренди, Сучасні проблеми і тенденції розвитку інформаційних технологій, Математична теорія фінансових ринків, Глобалізаційні процеси в сучасному світі, Актуальні проблеми сучасного суспільства: Україна у глобальних та регіональних порівняннях тощо, здобувачі отримують компетентності, що враховують галузевий контекст.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Розробка ОП «Географія» (її цілей та ПРН) базується на багаторічному досвіді підготовки здобувачів в стінах провідних ЗВО України – у Львівському національному університеті імені Івана Франка (<https://geography.lnu.edu.ua/academics/postgraduates>), Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/051specialties>), в Херсонському державному університеті (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/postgraduate.aspx) в Інституті географії НАН України (<https://igu.org.ua/uk/node/2907>).

Аналіз однойменних освітніх програм доктора філософії з географії університетів Великої Британії (зокрема, Кембриджського, Ліверпульського університетів, Лондонської школи економіки та політичних наук), США (університетів Каліфорнії-Берклі, Вісконсина-Мадісон, Міннесоти, Флоріди), Канади (університетів Британської Колумбії, Торонто, Ватерлоо) та ін. дозволив врахувати їхній досвід шляхом включення до освітньої програми обов'язкових компонентів, спрямованих на формування компетентностей написання наукових робіт та їх усної презентації (ОК-1 Академічне письмо англійською мовою (English academic writing), ОК-4 Усне наукове мовлення (Presenting Science)), а також при визначенні спеціалізацій і освітніх компонентів вибіркового блоку 2.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Під час складання діючої освітньо-наукової програми та на час написання звіту не було затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» за рівнем доктора філософії.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання ОП «Географія» відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій:

- рівень освіти – третій (доктор філософії);
- рівень Національної рамки кваліфікацій – восьмий;
- Інтегральна компетентність повністю відповідає НРК – здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері географії, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Змістовне наповнення програмних результатів навчання ОП «Географія» (таблиця з додатку) відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для третього (доктор філософії) рівня вищої освіти за такими дескрипторами:

- знання (Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності;) – ПРН1;

- уміння (спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей) ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5

- комунікація (вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому; використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях) – ПРН6;

- автономність і відповідальність (демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення) – ПРН7.

Таким чином, ОП «Географія» повністю відповідає основним вимогам, які визначені в Національній рамці кваліфікації.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

40

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

28

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП в повній мірі відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Об'єктом вивчення та діяльності заявленої для даної ОП спеціальності є географічна оболонка Землі, її просторова природна і соціально-економічна різноманітність, а також зв'язки між природним середовищем і діяльністю людини; природно- і суспільно-територіальні системи. Встановлено, що теоретичний зміст предметної області розкривається через вивчення геопросторової (територіальної) організації ландшафтної оболонки Землі, природних та соціально-економічних закономірностей її формування та функціонування.

Метою ОП є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі природничих наук за спеціальністю 106 «Географія», який успішно виконав та захистив власне наукове дослідження у спеціалізованій вченій раді, здатний до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі географії, викладацької роботи у закладах вищої освіти.

Зміст ОП акцентовано на формуванні та розвитку професійних компетентностей, що включають теоретичні знання та прикладні вміння і навички. Опанування навчальних дисциплін Академічне письмо англійською мовою (English academic writing), Філософія науки та інновацій, Усне наукове мовлення (Presenting Science) та предметів вільного вибору здобувача забезпечують формування висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі природничих наук за спеціальністю 106 «Географія».

Вивчення таких навчальних дисциплін, як «Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук» та предметів з переліку 2-го блоку вільного вибору здобувача, дозволять майбутньому доктору філософії успішно виконати та захистити власне наукове дослідження у спеціалізованій вченій раді, підготуватись до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі географії.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Право здобувачів освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) та передбачає вільний вибір навчальних дисциплін з двох блоків: загально наукового рівня та блоку спеціалізацій. Визначною складовою формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти за ОП «Географія» є можливість вибору навчальних дисциплін відповідно до Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін

([http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF)). Для самостійного вибору студентів виділено 12 кредитів ЄКТС (30 %), що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту».

Здобувач за даною ОП реалізує своє право на вибір та узгодження теми наукового дисертаційного дослідження. Важливою складовою формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти є можливість реалізації внутрішньої та зовнішньої мобільності, що здійснюється відповідно Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка (посилання:

http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk). В межах ОП для реалізації потенціалу для зовнішньої мобільності здобувачів освіти діє Угода про академічну мобільність за програмою Еразмус+ між Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та ЗВО-партнерами з країни-члена Програми Еразмус+.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

На момент вступу здобувачі вищої освіти отримують загальні роз'яснення щодо самої індивідуальної освітньої траєкторії під час спілкування з майбутнім науковим керівником, заступником декана з наукової роботи та персонально гарантом ОП, працівниками відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів КНУТШ, котрі відбуваються систематично.

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/170-abetka-dlya-aspirantiv>

Вибір спеціалізації відбувається на момент вступу на програму, коли здобувач вказує в Заяві на допуск до складання вступних іспитів назву спеціалізації (вибіркового блоку). (З 2020 року блоки спеціалізацій змінено на вибіркові блоки) Під час вступної компанії здобувачі складають іспит зі спеціальності Географія, де питання білетів відповідають обраній спеціалізації/вибірковому блоку.

Разом з тим вибір спеціалізації обумовлений науковою складовою, яка сформована вступником в своїй Дослідницькій пропозиції.

З метою реалізації права на вибір навчальних дисциплін в ОП та навчальному плані підготовки здобувачів вищої освіти передбачено наявність дисциплін вибіркового блоку (12 кредитів).

Здобувач на 1-му році навчання має право обирати дисципліни з варіативної складової навчального плану програми (1 дисципліну з Переліку № 1 (4 кредити) та 2 дисципліни (по 4 кредити кожна) з переліку № 2 (за спеціалізаціями/вибірковими блоками)), на якій навчається; або іншої ОП того ж рівня; з блоку обов'язкових чи вибіркових дисциплін іншої ОП будь-якого освітнього рівня; з навчальних дисциплін іншого навчального закладу в рамках академічної мобільності. Вибір здійснюється через персональні кабінети студентів у інформаційній системі університету (система Тритон) та фіксується в Індивідуальному плані здобувача.

Навчання за вибірковою освітньою компонентою Переліку № 1 блоку Дисциплін вільного вибору не відбувається, якщо не набирається для його вивчення відповідна академічна група.

Вся інформація про вибіркові блоки та навчальні дисципліни, з яких вони складаються, розміщена на сайті географічного факультету та відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів КНУТШ.

<http://geo.univ.kiev.ua/uk/aspirantura-ta-doktorantura.html>

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii>

Таким чином здобувачеві в повній мірі надається можливість ознайомитися з анотаціями і робочими програмами навчальних дисциплін та зробити обґрунтований вибір.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

У навчальному плані ОП «Географія» передбачені практичні заняття за дисциплінами (2,5 кредити), а також асистентська практика (10 кредитів).

Асистентська практика спрямована на здобуття здобувачами навичок особистої роботи з проведення лабораторних і практичних занять, спілкування зі студентами, підготовки методичних матеріалів, набуття навичок спілкування в колективі.

Крім того здобувач виконує свої наукові дослідження за допомогою лабораторного обладнання (наприклад, за допомогою сертифікованого обладнання геоекологічної, ґрунтознавчої лабораторій, лабораторії геодезії та картографії, експертно-консультаційного центру розвитку громад та територій географічного факультету. За необхідності практична частина наукових досліджень здобувачем може виконуватись за домовленістю в лабораторіях НАН України (Інститут географії), університетах-партнерах (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) або при стажуванні в зарубіжних закладах освіти (наприклад Талліннський університет). Все це дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОП спрямована на формування соціальних навичок, які визначені цілями та результатами навчання. Згідно з цілями та результатами навчання здобувачі здобувають такі відповідні навички, як Діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо і на основі етичних міркувань (мотивів), Вміти професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практичне використання іноземної мови (в першу чергу - англійської) у науковій, інноваційній діяльності та педагогічній діяльності тощо.

Здобувачі формують такі компетентності, як здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу та здатність до пошуку, оброблення на аналізі інформації з різних джерел (Філософія науки та інновацій, Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук, дисципліни з переліку № 1); здатність працювати в міжнародному науковому просторі (Академічне письмо англійською мовою (English academic writing), Усне наукове мовлення (Presenting Science))

Набуття соціальних навичок сприяють такі форми навчання, як семінари, практикуми, тренінги, самостійна робота, участь у наукових конференціях та студентських осередках (зокрема, EAGE, EGU, DBU, HTCA, SEG). Всі вони націлені на підготовку фахівця, здатного працювати в команді, співпрацювати в міжнародному контексті, ґрунтуються на принципах академічної доброчесності.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

На даний момент професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

В Університеті встановлено загальні вимоги щодо розподілу обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) та регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf);

Кредитний обсяг дисциплін визначається за колегіальною експертною оцінкою укладачів і перевіряється при погодженні програми НМК і вченої ради географічного факультету, а також зовнішніми рецензентами. Обсяг часу, відведеного для самостійної роботи студента, визначається рівнем ОП за Національною рамкою кваліфікацій та становить для здобувачів від 75 до 85% від загального обсягу навчального часу дисципліни. В розкладі навчальних занять виокремлений певний час для самостійної роботи здобувача. Кількість годин навчальних занять згідно

Наказу ректора від 30.12.2014 № 1094-32 складає: на 1 році навчання – 90 годин, на 2 році навчання – 90 годин, на 3 та 4 році – навчальні години не передбачені, здобувач виконує науково-дослідні роботи. Фактичне навантаження здобувачів впродовж кожного семестру регулюється при затвердженні робочих навчальних програм з урахуванням специфіки дисциплін та графіку навчального процесу.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За даною ОП поки не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/vstupna-kampaniya-2021>

http://asp.univ.kiev.ua/doc/VSTUP_2021/Aspirantura_2021.pdf

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Особливості прийому на навчання за освітньою програмою «Географія» регламентуються Правилами прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у кожному поточному році, розробленими відповідно до законодавства України, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України:

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/vstupna-kampaniya-2021>, а також представлені на сайті Географічного факультету: <https://geo.knu.ua/uk/aspirantura-ta-doktorantura.html>

Вступники до програми складають вступні іспити незалежно від спеціалізацій та підрозділу, де буде відбуватися навчання:

- додаткові вступні випробування для осіб, які вступають на програму з іншої галузі знань (спеціальності);
- з іноземної мови;
- зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра зі спеціальності 106 Географія).

Складовою частиною у загальну оцінку іспиту зі спеціальності 106 Географія є оцінка за Дослідницьку пропозицію. За рішенням вченої ради географічного факультету (протокол №1 від 18.09.2017 р.) загальна оцінка формується з двох частин:

1. Кількість балів за усну відповідь (максимально 80);
2. Кількість балів за представлення Дослідницької пропозиції (максимально 20).

Вступники, які наберуть на іспиті з спеціальності менш як 60 балів, позбавляються права на участь в конкурсі. Програма вступного випробування з спеціальності сформована відповідно до компетентностей, необхідних для навчання за ОП «Географія» за освітнім рівнем «Доктор філософії».

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється Правилами прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Поінформованість гарантується розміщенням відповідних документів на офіційній веб-сторінці університету http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність представлено на веб-сторінці Університету http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk. Визнання результатів навчання у межах академічної співпраці з закладами вищої освіти (науковими установами) здійснюється із застосуванням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка регулюється додатком до правил прийому «Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (посилання: <http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>).

Визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року регулюється Наказом Ректора від 12.07.2016 року за №603-22 (посилання: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За даною ОП практики перезарахування дисциплін поки не було, проте здобувач Віктор Паренюк брав участь в програмі академічної мобільності на 3 році навчання та проводив наукові дослідження за програмою стажування DORA PLUS в Школі природничих наук і здоров'я Талліннського університету.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Університет не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті до затвердження регуляторних актів ЦОВВ, існування яких передбачене чинним законодавством.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за час дії ОП «Географія» не було

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми та методи навчання і викладання за ОП «Географія» відповідають Положенню про організацію освітнього процесу та сприяють досягненню програмних результатів.

http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf.

<http://geo.univ.kiev.ua/uk/aspirantura-ta-doktorantura.html>

При цьому практичні роботи спрямовані для набуття здобувачами практичних вмінь; лекції – теоретичних знань; семінарські заняття – поглибленого вивчення навчальних дисциплін, вміння спілкування та підвищення рівня комунікації на професійні теми. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання відображені в таблиці з Звіту та в ОП «Географія».

В структурі ОП присутні компоненти, які викладаються англійською мовою, що сприяє таким програмним результатам як «Вміти професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практичне використання іноземної мови (в першу чергу – англійської) у науковій, інноваційній діяльності».

В КНУТШ постійно організуються лекції та тренінги запрошених фахівців, які проводяться зазвичай англійською мовою

<http://www.geo.univ.kiev.ua/uk/vsi-novini/823-nimetskij-vorkshop.html>

В КНУТШ створені умови для досягнення програмних результатів в період карантинних обмежень: Концепція впровадження дистанційного навчання в освітній процес Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/30062020%20Kontseptsia%20dystantsiynogo%20navchannya.doc>).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Згідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ

(http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) втілення студентоцентрованого підходу є одним з принципів, що зобов'язує науково-педагогічних працівників обирати відповідні форми і методи навчання, орієнтовані на набуття здобувачем необхідних йому компетенцій. Реалізація такого підходу в освітньому процесі передбачає: повагу до розмаїтості потреб здобувачів, застосування різних способів подачі навчального та наукового матеріалу; гнучке використання різноманітних педагогічних прийомів; взаємоповагу у стосунках здобувачів і викладачів; інформування здобувачів про вибір форм і методів навчання; наявність належних процедур реагування на скарги здобувачів.

У КНУТШ забезпечено вільний доступ усіх здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, є спортивний комплекс, клініка тощо.

На початку проходження курсу навчальної дисципліни кожен викладач ознайомлює здобувачів із формами та методами викладання, пояснює, в який спосіб буде відбуватися консультування. Пропозиції здобувачів викладач бере до уваги і за можливості застосовує при викладанні.

Рівень задоволеності вивчається через проведення опитування, анкетування, яке проаналізовано та розміщене на сайті. Як свідчать результати анкетування, рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання високий.

https://geo.knu.ua/images/doc_file/aspir_doc/Zvit_doslid_PhD_prog_2020.pdf

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Відповідно до Етичного кодексу університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>) члени університетської спільноти у своїй діяльності керуються, з поміж інших, принципом академічної свободи, а саме, самостійністю, незалежністю у здобуванні й поширюванні знань та інформації, проведенні наукових досліджень і застосуванні їх результатів

Співробітники Університету, задіяні в реалізації даної ОП самостійно формують Робочі навчальні програми своїх дисциплін у яких, базуючись на вимогах ОП і навчального плану, обирають методи навчання.

Методи навчання і викладання на ОП дозволяють реалізуватися принципам академічної свободи, оскільки передбачається їх максимальна варіативність, урахування свободи слова і творчості.

Здобувачі освіти мають право самостійно обирати навчальні дисципліни з двох вибіркового блоків або з інших освітніх програм та тематику свого наукового дослідження.

Вивчення профільних дисциплін методологічно розмаїте, не фокусується лише на одній концепції, а дає можливість здобувачам вищої освіти досягнути багатоманітності поглядів на проблему.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання по кожному освітньому компоненту оприлюднюється на сайті географічного факультету, а також відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (у розділі з робочими програмами навчальних дисциплін). Вся ця інформація затверджується на засіданнях профільних кафедр, розглядається науково-методичною комісією факультету та знаходиться у вільному доступі

<https://geo.knu.ua/geo.univ.kiev.ua/uk/1029>

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii/181-anotatsii-dystsypliny-vilnoho-vyboru-aspiranta-dva>

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доводиться до відома здобувачів безпосередньо перед початком занять. Також здобувачі інформуються про розміщення ОП і робочих програм на сайті факультету та сайті відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

На першій парі з кожної дисципліни викладач обов'язково знайомить здобувачів з очікуваними результатами навчання з конкретного предмету та критеріями оцінювання контрольних та практичних робіт, рефератів та самостійних робіт.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

В Статуті Університету (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) зазначено, що основними принципами освітньої діяльності Університету є нерозривність процесів навчання та науково-дослідницької роботи. В ОП «Географія» це реалізується через обсяг освітніх компонентів (у 40 кредитах ЄКТС), спрямованих на формування освітніх компетентностей, а також наукових досліджень для підготовки дисертаційної роботи.

Дослідження є одним з найбільш важливих компонентів під час всього навчання за ОП рівня доктор філософії, причому акцент робиться на його прикладну складову. У викладанні більшості вибіркового дисциплін використовуються форми і методи навчання, які засновані на дослідженнях або елементах наукових досліджень. Спеціально введено окремі дисципліни «Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук» та «Методологія проведення наукових досліджень у сфері інформаційних технологій спеціального призначення» обсягом по 4 кредити, що спрямовані на формування ефективного науковця, здатного до проведення наукового аналізу та виконання наукових досліджень.

Здобувачі О.Бончковський та І. Кравчук залучені до виконання держбюджетної теми №19БФ050-01: «Реконструкція природних умов ареалів проживання людини на території України в доісторичний та історичний час» та молодих вчених ДФНД «Геоманітні індикатори палеокліматичних змін у лесово-грунтовій товщі України», що виконуються на факультеті під керівництвом проф. Герасименко Н.П.

Здобувач О. Гаврилюк з 2018 року бере участь в реалізації дисертаційного дослідження у міжнародному проекті «Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика та міська політика». Також, він бере участь, як співробітник Інституту демографії та соціальних досліджень НАНУ, у різноманітних державних та міжнародних науково-дослідницьких проектах. Зокрема, дослідницький проект "Незаконна міграція в Україні" (сектор міграційних досліджень ІДСД та МОМ), тощо.

Щорічно на географічному факультеті проводяться 2-3 міжнародні та всеукраїнські конференції (<https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/1003-mizhnarodna-konferentsiya.html>, <https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/1011-naukova-konferentsiya-geoekologiya-v-umovakh-viklikiv-khkhhi-storichchya.html>), молодіжні конференції, серед яких традиційними є Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, здобувачів та молодих вчених «Об'єднати наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень», «Студентська міжнародна науково-практична конференція» (<http://rnn.knu.ua/>), Шевченківська весна «Географія» (<https://geo.knu.ua/uk/3on>, <https://www.facebook.com/ntsageo/>), семінари молодіжних осередків, зокрема Семінар-воркшоп Urbex (<https://www.prostir.ua/event/seminar-vorkshop-urbex/>), в яких бере участь значна кількість здобувачів. Окрім того, саме виконання дисертаційних робіт передбачає проведення наукових досліджень, які є складовою частиною завершального етапу навчання за ОП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Розроблення та поновлення робочих програм навчальних дисциплін регламентується Положенням про систему забезпечення якості освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/2VDRWHV>).

Рішення про те, які сучасні практики та наукові досягнення слід використовувати у навчанні, викладачі приймають особисто, використовуючи своє право на академічну свободу та орієнтуючись на підготовку конкурентоспроможних фахівців на національному та світовому рівнях.

Всі викладачі, які викладають дисципліни за ОП «Географія» займаються науковою роботою. Результати їх досліджень, зазвичай відповідають профілю та змісту конкретної дисципліни (це практично всі дисципліни Переліку № 2 Блоку Вільного вибору здобувача) і використовуються у навчальному процесі. Викладачі брали і продовжують брати участь у виконанні кафедральних, бюджетних та договірних науково-дослідних тем.

Науковими співробітниками і викладачами географічного факультету виконуються науково-дослідні роботи в межах держбюджетної тематики: 19БФ050-01 «Реконструкція природних умов ареалів проживання людини на території України в доісторичний та історичний час» (науковий керівник – д.геогр.н., проф. Герасименко Н.П.); грантової тематики: НДР № 20ДПо50-02 «Неоднозначні приміські простори: порівняльний аналіз місцевих траєкторій і мінливі повсякденні практики» (науковий керівник – д.геогр.н., проф. Мезенцев К.В.), грант на виконання НДР «Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика, міська політика» (№287267) (науковий керівник – д.геогр.н., проф. Мезенцев К.В.); гранту Школи лісового менеджменту факультету лісівництва Шведського інституту сільськогосподарських наук «Міжнародне партнерство заради академічної інтеграції в Європі: Міська інфраструктура блакитних і зелених просторів на Сході та Заході Європи (LINC)» (науковий керівник – д.геогр.н., проф. Гродзинський М.Д.); в рамках трьох кафедральних науково-дослідних тем: «Індикаторний аналіз сталого розвитку в Україні» прикладна. Науково-дослідна робота кафедри країнознавства і туризму. Науковий керівник НДР: к.геогр.н., доц. Кіпченко В.К., «Проектування та розробка картографічного інтерактивного ресурсу з географії для закладів вищої освіти» Науково-дослідна робота кафедри геодезії та картографії на 2019-2021 рр. Науковий керівник: кандидат географічних наук, доцент Остроух В.І., «Географічні зазначення та їх роль у розвитку еногастрономічних туристичних дестинацій» Науково-дослідна робота кафедри географії України на 2020-2021 рр. Науковий керівник: кандидат географічних наук, доцент Мотузенко О. О. Результати таких досліджень публікуються в наукових періодичних виданнях, монографіях та впроваджуються в навчальний процес.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

За 2017-2021 рр. 4 здобувачів взяли участь у програмах мобільності і проводили своє стажування закордоном. Здобувач Паренюк В.А. проходив наукове стажування в Талліннському університеті (Естонія), здобувачі О. Левицька та В. Панченко - в Університеті Лоранда Етвеша (Будапешт, Угорщина) та Університеті Північної Аризони (США), здобувачка Петліна Д.В. – в Школі «Кампус Магноліє» (м.Кастелраймондо, Італія). Працівники географічного факультету докладають постійних зусиль для запрошення іноземних фахівців для проведення лекцій та інших заходів для молоді. Більшість таких подій проводиться англійською мовою, тому володіння професійною англійською мовою дає можливість здобувачам бути в курсі світових наукових досліджень. Географічний факультет має чинні угоди за програмою Еразмус+ з Університетом Лоранда Етвеша (Будапешт) та Талліннським університетом (Естонія). Регулярно проводяться тренінгові семінари (<http://www.univ.kiev.ua/news/10951>), наукові семінари за участю представників світової географічної та бізнесової спільноти. Наприклад, <https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/753-zustrich-studentiv-geografiv-z-doktorom-ferents-dyurish-budapesht-ugorshchina.html>, <https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/803-zustrich-z-predstavnikami-proektu-innovatsijnikh-biznes-inkubatoriv-e-business-incubator-v-ramkakh-realizatsiji-programi-usaid-competitive-economy-program.html>, <https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/766-zustrich-studentiv-z-fakhivtsyami-turistichnoji-industriji.html>.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

У межах навчальних дисциплін ОП застосовується форми контрольних заходів, регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) та «Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/2XIefil>). Методика оцінювання знань розроблена КНУ з метою: підвищення мотивації здобувачів до систематичної роботи впродовж періоду навчання; демократизації навчального процесу, відкритості контролю. Підсумкове оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Оцінка здобувача освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках). Перевірити досягнення програмних результатів навчання з навчальних дисциплін ОП дозволяють наступні форми контролю: поточний та підсумковий. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять. Його форма і система оцінювання рівня знань визначаються робочою програмою відповідної навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, що визначений її навчальною програмою, і в терміни, що встановлені навчальним планом. Перед іспитами викладачі надають здобувачам перелік питань для самоконтролю. Форма проведення іспиту (письмова або письмово-усна) та вид завдань (тест, запитання з відкритими відповідями) вказана у робочій програмі навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів за іспит не може перевищувати 40 балів. При визначенні підсумкової оцінки враховують результати навчання, оцінені під час семестру. Підсумкова оцінка за асистентську практику виставляється екзаменаційною комісією за результатами усного опитування з врахуванням: оцінки наукового керівника практики та профільної кафедри, рівня підготовки та якості звітних матеріалів; презентації звіту про проходження практики. Оцінка за комплексний підсумковий іспит формується на основі оцінки членів екзаменаційної комісії. Оцінювання

включає наступні компоненти: загальні питання за спеціальністю 106 «Географія», питання за спеціалізацією, питання за додатковою програмою пошукувача.

https://geo.knu.ua/images/doc_file/aspir_doc/4_punkt_site/106_Prog_kompleks_ispyt_geogr.pdf

https://geo.knu.ua/images/doc_file/aspir_doc/PhD_vimogi_do_dod_pr106.pdf

В умовах карантинних обмежень в Університеті діє Тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка затверджено наказом Ректора від 21.05.20 за №328-32 (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok%20zal_ekz%20sesii%20dyst_techn.pdf)

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Використання різних форм контрольних заходів та чітких критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти надає можливість встановити досягнення результатів навчання за освітньою програмою. Згідно з п. 4.6 Положення про організацію освітнього процесу (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) заходи контролю є невід'ємною складовою зворотного зв'язку у процесі навчання та визначають рівень набутих здобувачами вищої освіти знань, умінь та навичок. У межах освітнього процесу використовуються наступні види контролю: поточний протягом семестру (під час проведення практичних і семінарських занять та контрольні роботи, передбачені робочими програмами навчальних дисциплін); підсумковий контроль (у формі іспиту відповідно до навчального плану

https://geo.knu.ua/images/doc_file/aspir_doc/Navch_plany/PhD_NP_2020_Geogr.pdf

Підсумкове оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Оцінка здобувача освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках).

Програма Комплексного іспиту зі спеціальності затверджується вченими радами структурних підрозділів та вивіщується на сайті для ознайомлення здобувачів.

https://geo.knu.ua/images/doc_file/aspir_doc/4_punkt_site/106_Prog_kompleks_ispyt_geogr.pdf

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Потрібна інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання є доступною для всіх учасників освітнього процесу, розміщена у робочих програмах навчальних дисциплін, та оприлюднена на сайтах географічного факультету та відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів Університету

<https://geo.knu.ua/geo.univ.kiev.ua/uk/1029>

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii>

На початку семестру викладачі під час першого заняття з навчальної дисципліни надають інформацію щодо форм контролю та критеріїв оцінювання досягнень здобувачів. Поточний контроль встановлюється заздалегідь викладачем відповідно до його графіку роботи, розкладу та графіку консультацій. Підсумковий контроль у формі письмових (або письмово-усних) іспитів проводиться з навчальних дисциплін і асистентської практики відповідно до навчального плану

https://geo.knu.ua/images/doc_file/aspir_doc/Navch_plany/PhD_NP_2020_Geogr.pdf

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii/179-anotatsii-dystsyplin-navchalnoho-planu>

Дати, час іспитів та склад екзаменаційної комісії погоджує Начальник відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів Університету та затверджує проректор з наукової роботи Університету. Графіки складання іспитів оприлюднюються не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт Вищої освіти рівня доктора філософії з спеціальності 106 «Географія» на час підготовки звіту відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають документам МОН, Кабінету міністрів та Університету:

Національна рамка кваліфікацій:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>

«Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» № 283 від 03.04.2019}

«Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>

«Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF>

«Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf)

«Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка

(<http://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/newsfiles/otsin.pdf>).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Всі учасники освітнього процесу можуть ознайомитися з текстом документів, де КНУТШ регулюється процедура проведення контрольних заходів, шляхом завантаження електронного варіанта документу з офіційного веб-сайту Університету за посиланням:

Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf
ПОЛОЖЕННЯ про Приймальну комісію Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/pruymalna%20komisiya.pdf>

Положення про апеляційну комісію Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://vstup.aau.edu.ua/sections/documents/appeal/regulations-on-the-appeal-commission>

Інформація про проведення контрольних заходів з кожної окремої дисципліни наведена у відповідній робочій програмі дисципліни. Вся інформація також підсумована в навчальному плані. Навчальний план та робочі навчальні програми дисциплін викладені у відкритому доступі на сайтах факультету та відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів і наукових керівників забезпечується виконанням Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ (<https://bit.ly/2RM2vHT>), зокрема, п. 7.1.7 висвітлює забезпечення об'єктивності оцінювання, п.7.1.8 містить вимоги щодо забезпечення прозорості оцінювання, створення рівних можливостей і упередження несправедливих пільг, а п. 7.2 направлений на розгляд звернень здобувачів освіти щодо оцінювання. Наприклад, викладачі зобов'язані проводити іспит тільки за питаннями, що наведені в Робочих програмах, які розміщені у вільному доступі.

<https://bit.ly/3eqsMr7>, <https://bit.ly/2KeCBZm>, <https://bit.ly/3crQ2kI>

Для запобігання конфлікту інтересів при прийомі комплексного іспиту зі спеціальності складається комісія з 5-6 екзаменаторів, головою комісії є сторонній фахівець у сфері географії.

Вирішенню питань Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в Університеті присвячений «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка»

http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Ethical-code-of-the-university-community.pdf

За звітний період за ОП «Географія» конфліктів інтересів не виникало.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється п. 7.3 Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітнього компоненту є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання та становить 60 % від максимально можливої кількості балів. Здобувачу освіти, що одержав під час семестрового контролю не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання іспитів допускається не більше двох разів із кожної дисципліни: один раз – викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана. Викладача, який приймав іспит, до складу такої комісії не включають. Терміни для повторного складання підсумкових форм контролю мають бути визначені до початку оцінювань. Слід зазначити, що згідно п. 7.1.11 Положення про організацію освітнього процесу в Університеті перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається. За звітний період за ОП «Географія» ситуацій повторного перескладання іспитів не виникало.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється п. 7.2.4 Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Умови, за яких приймається рішення про надання здобувачеві можливості скласти академічну заборгованість або отримати (у разі документально підтверджених поважних причин) індивідуальний графік для складання семестрового контролю, визначено у Положенні про порядок оцінювання знань студентів Університету (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/POLOJENNIA-2010-1.doc>). У випадку незгоди з рішенням викладача здобувач освіти може звернутися до адміністрації факультету з умотивованою заявою щодо неврахування викладачем важливих обставин при оцінюванні.

Протягом звітного періоду випадки оскарження процедури проведення контрольних заходів та їх результатів за освітньою програмою «Географія» відсутні.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Відносини здобувачів освіти в освітньому процесі регулюють закони України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази МОН України, Статут (п. 7.16.), Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка у п.9.8 визначено політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, а в м. 10.7 – науково-педагогічними працівниками, у т.ч. в окремих підпунктах розділів 7 і 8 визначено види порушень і відповідальність здобувачів освіти та НПП.

(<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>)

(http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf).

Положення про систему забезпечення якості освіти в КНУТШ
<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>

В Університеті діє Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf>), яке чітко врегулює порядок перевірки дисертаційних робіт здобувачів

Етичний кодекс університетської спільноти КНУТШ (<https://bit.ly/3euhlfV>), інші нормативно-правові акти Університету, в тому числі договір (угода) про навчання.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка 26 квітня 2018 року уклав Договір про співпрацю із компанією «Антиплагіат», Університет використовує програмний продукт – сервіс пошуку ознак плагіату Unicheck для перевірки наукових праць на наявність запозичень.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Університет з 2018 року використовує програмний продукт – сервіс пошуку ознак плагіату Unicheck для перевірки дисертацій на плагіат. Розроблена система виявлення та запобігання академічного плагіату в текстах працівників та здобувачів освіти в Університеті, яка запроваджена в загальноуніверситетському масштабі для усіх випускників з 2020 року.

<https://www.scp.univ.kiev.ua/en/perevirty-na-plahiat>

З 2015 року в університеті затверджена і діє Антикорупційна програма КНУТШ (від 25.05.2015 р). -

http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/preventing-corruption/antikoruptsiyna_prohrama.pdf.

За звітний період ОП «Географія» захисту дисертацій ще не було, відповідно таких ситуацій не виникало.

З протидії порушенням академічної доброчесності в світлі написання статей і тез конференцій, то члени редакційних колегій журналів та керівники секцій конференцій несуть відповідальність за виявлення плагіату та недоброчесності при рекомендаціях наукових робіт до публікації.

Крім перевірки текстів дисертацій на плагіат, дисертаційні роботи відділом підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів і докторантури можуть направлятися провідним вченим КНУТШ на перевірку оригінальності (запозиченості) наукових ідей та результатів наукових досліджень.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

В Університеті створене середовище, в якому порушення академічної доброчесності є неприпустимим. Прийнятий Етичний кодекс університетської спільноти (<https://bit.ly/3euhlfV>). Наукові керівники інформують здобувачів про необхідність дотримання академічної доброчесності. Здобувачі освіти попереджаються про перевірку дисертаційних робіт на текстові запозичення.

Відділ підготовки та атестації науково-педагогічних працівників системно проводить роз'яснювальну роботу з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів у форматі циклу семінарів для здобувачів «Абетка для аспірантів» (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/abetka-dlya-aspirantiv>)

Університет виступив партнером проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) за ініціативи Американських Рад з міжнародної освіти. Головним завданням проекту є розвиток освітянського середовища задля відповідального запровадження норм академічної доброчесності.

Гарант, члени робочої групи ОП «Географія» та весь професорсько-викладацький колектив факультету поділяють принципи академічної доброчесності, дотримуються етичного кодексу та спрямовують здобувачів вищої освіти відповідально ставитись до своїх обов'язків, використовувати в наукових дослідженнях лише перевірені та достовірні джерела інформації, здійснювати коректні посилання, подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Результати порушення академічної доброчесності визначені Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Порушення академічної доброчесності може призвести до скасування документів про освіту (п. 8.10 Положення). Здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання тощо (п. 9.8.3 Положення). Згідно п.10.7 Положення про організацію освітнього процесу за порушення академічної доброчесності педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнені до різних видів академічної відповідальності: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; інші додаткові види академічної відповідальності педагогічних і науково-педагогічних працівників визначають спеціальні закони та окреме Положення Університету. Протягом звітнього періоду порушень академічної доброчесності за ОП виявлено не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Порядок обрання за відкритим конкурсом осіб на вакантні посади науково-педагогічних працівників Університету визначають Закон України «Про вищу освіту», Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>), Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/05/Положення-про-конкурс-ост.вар.1.doc>). Необхідна інформація розміщена на сайті Вченої ради Університету за посиланням <http://senate.univ.kiev.ua/>. Оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад публікується в газеті «Сучасна освіта України» і на сайті Університету. Для підтвердження своєї компетенції претендент надає до розгляду наступний пакет документів: звіт про результати роботи за період дії попереднього контракту, рецензію на відкриту лекцію (практичне заняття), список наукових та навчально-методичних праць, витяги із протоколу засідання кафедри та вченої ради факультету, автобіографію (для осіб, які не працюють в Університеті), а також копії дипломів про вищу освіту, про присвоєння вченого звання, інші дипломи та сертифікати (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=64>). Поетапний розгляд справи претендента на кафедрі, факультеті і на Вченій раді Університету дозволяє визначити реальний рівень професіоналізму, компетентності, людських якостей, вміння працювати в умовах підвищеного стресу тощо.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Під час визначення та формулювання цілей, завдань та програмних результатів навчання ОП «Географія», під час її рецензування відбуваються консультації та обговорення із представниками профільних організацій, закладів і установ, зокрема з такими установами: ДУ «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «ДІПРОМІСТО» імені Ю.М.Білокозя», ДНВП «Картографія», ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», ДУ «Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України» тощо.

Головою Екзаменаційної комісії зі складання Комплексного іспиту зі спеціальності є доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки та бізнесу КНУ технологій та дизайну Ольшанська Олександра Володимирівна.

Роботодавці залучаються і до інших подій, що відбуваються на факультеті, зокрема, конференції, захисти дисертацій, навчальні курси зарубіжних лекторів, ярмарки вакансій, <http://www.geo.univ.kiev.ua/uk/vsi-novini/823-nimetskij-vorkshop.html>

Географічний факультет має досвід співпраці з організаціями у сфері обробки інформації. Зокрема були отримані гранти на спеціалізовані програмні продукти для проведення наукових робіт та навчання від компаній Esri Ukraine, Amadeus тощо.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До організації освітнього процесу і аудиторних занять, що передбачені навчальним планом, представники роботодавців залучаються на громадських засадах. Професіоналі-практики, експерти галузі, представники роботодавців зазвичай запрошуються для проведення додаткових занять. Зокрема, у 2017 році студентам ОП прочитав лекцію професор Львівського національного університету ім. Івана Франка, автор багатьох підручників та посібників, класик і теоретик сучасної географічної науки О.І. Шаблій, у якій висвітлив проблеми суспільної географії на сучасному етапі розвитку. На факультеті було прочитано лекції викладачами європейських вузів в рамках програми Erasmus+. У 2018 р. лекції читав доктор Ференц Дюріш з Університету Етвеша Лоранда (Будапешт, Угорщина), у 2019 р. - асоційований професор Талліннського університету Март Рейманн та доктор Маргіт Кюсегі з Університету Етвеша Лоранда (Будапешт, Угорщина). Тематика їх лекцій попередньо узгоджується з темами компонентів освітньої програми і тому вони доповнюють матеріал, що подається викладачами згідно РНП. За відгуками здобувачів вищої освіти можна зробити висновок, що вони схвально оцінюють залучення професіоналів-практиків, експертів галузі і представників роботодавців до освітнього процесу, оскільки це забезпечує формування фахових компетентностей, які є необхідними на ринку праці.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Пріоритетним напрямком розвитку КНУТШ є сприяння професійному зростанню своїх працівників <https://bit.ly/3crWEQ1>.

<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>

Можливості для підвищення кваліфікації забезпечує Відділ академічної мобільності КНУТШ

<https://bit.ly/2ymWDu9>, та Інститут післядипломної освіти (<http://www.ipe.knu.ua/>). Так, за програмою академічної мобільності Erasmus+ стажування пройшли проф. Мезенцев К.В. (грудень 2018 р., листопад 2019 р.), проф.

Запотоцький С.П. (жовтень 2018 р.), проф. Герасименко Н.П. (квітень 2018), доц. Провотар Н.І. (листопад 2019 р.).

Проф. Бортник С.Ю. прохидив науково-педагогічне стажування в Інституті географії Університету Яна

Кохановського (м. Кельце, Польща); За програмою обмінів між КНУ та Корейським університетом зарубіжних досліджень (Hankuk University for Foreign Studies, Seoul, Korea) проф. М.Д. Гродзинський працював повним

професором у вказаному університеті. Університет забезпечує професійний розвиток викладачів засобами сертифікатної програми «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості

вищої освіти». Серед викладачів за даною ОП такою програмою скористались Н.П. Герасименко, В.Ф. Пасько, С.П. Запотоцький, Л.М. Даценко.

Також Університет надає своїм співробітникам можливості для пільгового вивчення іноземної мови

(<https://bit.ly/2Vg1Nor>). Працює Мережева академія Cisco (<https://netacad.knu.ua/courses>), де можуть навчатися як здобувачі так і викладачі.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Автономія КНУТШ визначається законодавством, Статутом і передбачає право установлювати: премії для відзначення своїх викладачів і науковців (п. 4.2 Статуту – <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>). Університет має право установлювати власні форми морального та матеріального заохочення учасників освітнього процесу (п. 1.5 Статуту). Викладачі можуть обирати методи та засоби навчання, що найбільш повно відповідають індивідуальним можливостям (п. 6.18.2 Статуту).

Університет заохочує до використання сучасних технологій у навчальному процесі. За значні успіхи в удосконаленні змісту і методик навчально-виховного процесу з метою підвищення його ефективності науково-педагогічним працівникам присуджуються щорічні грамоти, подяки та премії університету, МОН, НАНУ, НАПНУ (за 2020 рік нагороджено 12 викладачів факультету, за 2019 рік – 26).

КНУТШ бере участь у проєкті щодо викладацької майстерності KNU Professionals. Для викладачів і науковців в КНУТШ регулярно проводиться навчальний курс з підвищення кваліфікації «KNU Teach Week» (<http://www.univ.kiev.ua/news/11408>)

Викладачі отримують матеріальні заохочення (преміювання за публікаційну активність) тощо.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Університет має достатні фінансові та матеріально-технічні ресурси для реалізації ОП «Географія», що гарантує досягнення її цілей та програмних результатів навчання.

Фінансування освітнього процесу здобувачів вищої освіти за ОП «Географія» відбувається за рахунок бюджетних коштів та коштів юридичних і фізичних осіб.

У навчальному процесі за даною програмою задіяні 3 комп'ютерних класи та 12 мультимедійних аудиторій.

Для наукових досліджень передбачено використання ресурсів Навчальної лабораторії геодезії та картографії, Навчальної лабораторії екології ландшафту, Навчальної лабораторії інформаційних технологій в географії та Експертно-консультаційного центру розвитку громад та територій (таблиця 1).

Здобувачам доступні всі ресурси бібліотеки КНУТШ та НПП (<https://bit.ly/3e9qTZs>)

Дякуючи членству у Консорціумі глобальних досліджень та Асоціації регіональних досліджень учасники освітнього процесу мають доступ міжнародних баз даних Scopus та Web of Science.

Робочою групою даної ОП розроблено РНП та інші навчально-методичні матеріали за компонентами ОП «Географія», що оприлюднені на офіційному сайті факультету (<https://geo.knu.ua/geo.univ.kiev.ua/uk/1029>)

Зазначений комплекс матеріалів відповідає вимогам системи забезпечення якості освіти та освітнього процесу <https://bit.ly/2XF8WjH>, <https://bit.ly/2REXPu0>

що сприяє досягненню цілей, завдань і програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Здобувачі, які опановують ОП «Географія», мають можливість безоплатно користуватися інфраструктурою та інформаційними ресурсами всього Університету. На території Студмістечка Університету розташовані зручні гуртожитки (<https://studmisto.knu.ua/>), територія огорожена і охороняється, обладнана спортивними майданчиками, є університетська клініка (<http://www.univ.kiev.ua/ua/departments/uc/>), кафе та їдальні. Завдяки відділам міжнародного співробітництва та академічної мобільності Університету здобувачі мають можливість навчатись та стажуватись у інших ЗВО.

Задля виявлення і врахування потреб здобувачів в Університеті періодично провадяться соціологічні опитування, результати яких аналізуються на засіданнях ректорату, оприлюднюються на сайті (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=zvity_pro_doslidzhennya).

За ОП «Географія» також проводиться узагальнення потреб та інтересів здобувачів, здійснюється постійний моніторинг ефективності роботи їх наукових керівників.

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/analitychni-materialy>

Рейтинг викладачів та науковців в підготовці кадрів вищої кваліфікації (станом на 01.01.2020)

Представники молоді входять до складу вченої ради та науково-методичної комісії факультету.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

У КНУТШ приділяється значна увага безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, у тому числі й третього освітньо-наукового ступеня за ОП «Географія». Зокрема проводяться інструктажі з роботи в навчальних та науково-дослідних лабораторіях підрозділів, перед асистентською практикою тощо.

Входи у корпуси знаходяться під відеонаглядом. Університет забезпечує належне утримання приміщень, опалення, освітлення, обладнання; організовує якісне харчування; забезпечує права студентів на безпечні і нешкідливі умови навчання та праці. Функціонує університетська клініка.

(<http://www.univ.kiev.ua/ua/departments/uc/>).

Матеріальне освітнє середовище (аудиторний фонд, бібліотеки, заклади харчування, санітарії) є ергономічними, максимально пристосованими до потреб споживачів (за нормами фізіології, тепла, освітлення, кондиціонування тощо) і повністю відповідають ДБН.

<https://bit.ly/3agWpWm>

З 1 липня 2019 року функціонує психологічна служба КНУТШ, яка стоїть на захисті психічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу.

<https://www.facebook.com/psy.service.knu/>

За результатами соціологічного опитування здобувачів вищої освіти виявлено, що головними проблемами у сфері їх психічного здоров'я передусім є адаптація до нового середовища, у новому колективі, до вимог освітнього процесу, інтелектуальне перевантаження, яке пов'язане із науково-дослідною специфікою програми. Це все долається з часом в процесі навчання, спілкування з колегами та викладачами.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

У КНУТШ комунікація із здобувачами вищої освіти ОП «Географія» відбувається за допомогою широкого кола засобів. Насамперед через спілкування під час консультацій з індивідуальної та самостійної роботи; через пряме консультування з науковими керівниками, через широке застосування інтерактивних технологій, зокрема через соціальну мережу Facebook, де створені інформаційні сторінки факультету (<https://www.facebook.com/geofak.knu/>) офіційного телеграм-каналу факультету (https://t.me/geo_faculty), через систему електронної пошти тощо.

Здобувачам ОП надається: організаційна підтримка – через пряму взаємодію з заступниками деканів з наукової роботи та відповідальними в підрозділах, які фактично є кураторами груп третього навчального рівня; інформаційна підтримка – через надання своєчасної інформації про основні освітні, соціальні і культурні заходи в Університеті.

Соціальна підтримка здійснюється профкомом університету та ректоратом, в тому числі і у формі матеріальної допомоги.

В університеті діє відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів

<http://asp.univ.kiev.ua/>,

відділ академічної мобільності

https://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=2&lang=uk,

сектор працевлаштування

<http://job.univ.kiev.ua/>,

спорткомплекс, Молодіжний центр культурно-естетичного виховання

<http://www.univ.kiev.ua/ua/dep/molod-center/>,

центр комунікацій

<http://www.univ.kiev.ua/ua/departments/dc/>.

Наукова робота у відповідних структурних підрозділах організовується через молодіжні наукові об'єднання, серед яких наукове товариство студентів та здобувачів (НТСА), та Ради молодих вчених (РМВ), осередок SEG тощо.

<https://www.facebook.com/segukraine2017/>

<http://segkyiv.site/en/about-us/>

Все зазначене сприяє створенню позитивного та доброзичливого клімату у взаємовідносинах здобувачів з академічною спільнотою Університету в цілому.

На географічному факультеті проводилося опитування (анкетування) здобувачів щодо рівня задоволеності якості освіти та підтримки зимою 2019/2020 рр., і виявило, що здобувачі вищої освіти за ОП «Географія» задоволені рівнем викладання та викладачами, що забезпечують ОП та рівнем підтримки.

https://geo.knu.ua/images/doc_file/aspir_doc/Zvit_doslid_PhD_prog_2020.pdf

Скарг та нарікань від здобувачів за ОП «Географія» щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки не надходило.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

В Університеті створено достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Цим здобувачам освіти надається додаткова постійна чи тимчасова підтримка для повної реалізації їх права на здобуття освіти, розвитку особистості, поліпшення стану здоров'я та якості життя, підвищення рівня участі у житті академічної спільноти університету (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>).

В Університеті реалізується «Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університету рівних можливостей»»

(<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Concept-of-inclusive-education-development.pdf>); розроблено

«Порядок супроводу осіб з інвалідністю» <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf>; сформовано Пам'ятку про правила комунікації із людьми з інвалідністю

(<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Pamyatka-pro-pravyla-komunikaciyi-iz-lyudmy-z-invalidnistyu.pdf>).

Академічна свобода передбачає право студентів Університету отримувати знання, які відповідають їхнім потребам та принципам. <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>.

В структурних підрозділах створене безбар'єрне доступне середовище для осіб з обмеженими руховими можливостями: пандус на 1 поверсі, ліфт тощо).

Серед здобувачів ОП «Географія» на сьогодні немає осіб з особливими освітніми потребами.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Статутом університету передбачено захист здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного чи психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти, а також дотримання в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності, норм педагогічної етики, моралі, поваги та гідності усіх учасників академічної спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>).

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в КНУТШ (у тому числі, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) регламентована Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf.

Процедура врегулювання зазначених конфліктних ситуацій також прописана в Етичному кодексі університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>) і університет дотримується його положень. Зокрема розділ 4. визначає неприпустимість порушення етичних принципів і норм членами університетської спільноти, зокрема насильства, агресії, сексуальних домагань (ст.9). Вирішенню питань Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в Університеті присвячений «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1335>

Важливими органами при вирішенні конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, є також Студентська рада та профспілкова організація студентів і здобувачів КНУТШ. Ці органи у взаємодії з юридичним відділом університету надають консультативно-правову допомогу здобувачам вищої освіти, які звернулися з проханням про вирішення конфліктної ситуації.

З метою запобігання та протидії корупції у діяльності КНУТШ, керуючись частиною з статті 62 Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки», в Університеті розроблено та затверджено «Антикорупційну програму» http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/preventing-corruption/antykorupsiyna_prohrama.pdf.

Упродовж періоду навчання здобувачів, які опановують ОП «Географія», випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції, не зафіксовано.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Регулювання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка такими документами:

- Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, введеним в дію Наказом Ректора від 31 серпня 2018 року за №716-32 http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf

- Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, затвердженим Наказом Ректора від 08 липня 2019 року за №603-32 <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>

- Наказом Ректора від 11.08.2017 року за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf

- Наказом Ректора від 05.03.2018 року за №158-32 «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх програм» http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf

- Наказом Ректора «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 08.07.2019 року за №601-32

<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Tymchasovy%20poryadok%20vnesennya%20zmin%20do%20OOP.pdf>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

ОП, що запроваджені Університетом, орієнтовані на здобувача вищої освіти, створюють умови для формування індивідуальної траєкторії навчання та спрямовані на розширення можливостей особи щодо працевлаштування та подальшого навчання. Повну відповідальність за реалізацію ОП, розроблену гарантом програми та робочою групою, несуть кафедри та факультети як основні й базові структурні підрозділи Університету.

Задля виявлення і врахування потреб здобувачів в Університеті системно (один раз на рік) проводяться соціологічні опитування, результати яких аналізуються на засіданнях ректорату (в цілому по Університету), й оприлюднюються (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=zvity_pro_doslidzhennya).

За ОП третього освітньо-наукового ступеня (доктор філософії) додатково передбачено узагальнення потреб та

інтересів здобувачів за результатами їх навчання. Така робота здійснюється регулярно Відділом підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів КНУТШ а її результати оприлюднюються на офіційних сайтах підрозділів (http://www.geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/aspir_doc/Zvit_doslid_PhD_prog_2020.pdf). Фактично упродовж строку дії ОП «Географія», яка запроваджена вперше 2017-2018 навчального року, два рази (у 2018 та 2020 році відбулися зміни в ОП). У 2018 році було уточнено ОП «Географія», опис якої було вже оформлено за новими стандартами, що рекомендовані МОН.

За результатами обговорення освітньої програми на розширеному засіданні НМК від 01.07.2020, здобувачі виступили з проханням переглянути навчальні плани та розглянути можливість перенесення асистентської практики з третього року навчання на перший-другий навчальні роки, що дало б можливість більше уваги приділити написанню наукової роботи доктора філософії. Це слугувало черговому внесенню змін до навчального плану здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня щодо перенесення асистентської практики з третього року навчання на перший-другий навчальні роки.

Серед пропозицій здобувачів також було зафіксовано розширення вибіркового блоку дисциплін за спеціалізаціями (<https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/1036-vityag-z-rozshirenogo-zasidannya-nmk-geografichnogo-fakultetu-vid-01-07-2020.html>)

Чергове обговорення ОП відбулося 23 грудня 2020 року. Учасниками зустрічі (стейкхолдерами) було запропоновано підвищення якості освіти фахівців, зокрема, щодо впровадження у навчальний процес нових дисциплін, сучасні вимоги до вмінь та навичок працівників (<https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/955-obgovorennya-osvitnikh-program-kafedri-ekonomichnoji-ta-sotsialnoji-geografiji-z-robotodavtsyami.html>).

Гарант та члени робочої групи вважають доцільним вносити зміни до ОП після завершення здобувачами вищої освіти повного періоду навчання, тобто реальної апробації освітньої програми.

У поточному році планується перегляд ОП «Географія» у зв'язку із завершенням здобувачами 4 року навчання за даною програмою та можливістю затвердження освітнього стандарту зі спеціальності 106 «Географія».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

За результатами загальноуніверситетського моніторингу ОП «Географія», проведеного Відділом підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів КНУТШ, та локального моніторингу, проведеного гарантом програми та робочою групою, були прийняті певні рішення. Зокрема, в процесі спілкування зі здобувачами набору 2017 року за результатами навчання та проходження асистентської практики були враховані пропозиції («перенесення асистентської практики з третього на другий рік навчання», «посилення практичної складової навчання», «залучення фахівців-практиків до викладання навчальних дисциплін» та ін.).

Результати моніторингу ОП третього освітньо-наукового рівня (доктора філософії) обговорювалися на науково-методичній комісії (протокол № 1 від 31.01.2020) та вченій раді географічного факультету (протокол №7 від 7.02.2020)

З метою системної фіксації пропозицій здобувачів та стейкхолдерів на сайті підрозду введено рубрики для пропозицій.

<http://www.geo.univ.kiev.ua/uk/aspirantura-ta-doktorantura.html>

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Студентське самоврядування активно бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП як на рівні факультету, так і на рівні Університету. Зокрема, згідно з Положенням про Науково-методичну раду Київського національного університету імені Тараса Шевченка ([http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_NMR%20\(1\).pdf](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_NMR%20(1).pdf)) та Наказом Ректора «Про склад Науково-методичної ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка» від 26.12.2018 року за №1194-32 [http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Sklad%20NMR%20TSNUK%20\(nakaz%201194-32%2026_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Sklad%20NMR%20TSNUK%20(nakaz%201194-32%2026_12_2018).PDF), Студентський парламент делегує до складу Науково-методичної ради Університету до 5 осіб із числа членів парламенту. Отже, студентське самоврядування безпосередньо залучене до процедур розгляду і погодження ОП.

На географічному факультеті у складі Вченої ради включені представники студентства – голова студпарламенту факультету та голова первинної профспілкової організації студентів, представник здобувачів. Також представники здобувачів є членами вченої ради КНУТШ.

До складу науково-методичної комісії факультету включена представниця від студентства. На даний час це голова НТСА факультету – Огійчук Надія.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

В Університеті розроблене положення про Раду роботодавців (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_Rad-Robotodavc_2020.pdf), яка покликана опікуватися питаннями формування та збереження зав'язків Університету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг. В межах окремих структурних підрозділів реалізується політика залучення роботодавців до розроблення та перегляду ОП.

На етапі розроблення ОП, робочою групою були проведені зустрічі та консультації з представниками, що репрезентують різні сегменти діяльності в географії (ДУ «ДІПРОМІСТО», Інституту географії НАН України, ДНВП «Картографія», представники МОН України та Державної служби зайнятості, фахівці Представництва ООН в Україні), які у межах своїх компетенцій реалізують державну політику у сфері професійної діяльності в географії. Грунтовне обговорення та перегляд програми відбувся 1.07.2020 на розширеному засіданні науково-методичної

комісії факультету за участі представників академічної спільноти (<https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/1036-vityag-z-rozshirenogo-zasidannya-nmk-geografichnogo-fakultetu-vid-01-07-2020.html>)

Гарант програми проф. С.П. Запотоцький та викладач за даною програмою проф. К.В. Мезенцев взяли участь в панельній дискусії «Підведення підсумків PhD освіти з географії в Норвегії: які майбутні потреби та потенціал?» (<https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/987-uchast-spivrobotnikiv-fakultetu-u-panelnij-diskusiji-pidvedennya-pidsumkiv-phd-osviti-z-geografiji-v-norvegiji-yaki-majbutni-potrebi-ta-potentsial.html>)

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Випускників ОП «Географія» на сьогодні не існує, оскільки перший випуск ліцензованої спеціальності відбудеться в 2021 р. За роботу з випускниками у КНУТШ відповідають кафедри та гаранті ОП. Спілкування з випускниками здійснюється у телефонному режимі, електронною поштою, відбуваються очні зустрічі молоді із випускниками (під час конференцій та презентацій), щорічні зустрічі на День географа (в останню суботу березня).

Випускники аспірантури попередніх років працевлаштовуються в навчальних (ЗВО України з географічних спеціальностей в тому числі КНУТШ) та науково-дослідних установах (Інституті географії НАН України, ДП «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст "ДІПРОМІСТО" імені Ю.М.Білокопя», ДНВП «Картографія», ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАНУ», ДУ «Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАНУ» тощо), державних і приватних компаніях (Держгеокадастр, тощо), стають приватними підприємцями.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

В КНУТШ діє Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>). Система забезпечення якості освіти в КНУТШ спрямована на дотримання вимог чинного законодавства, підтримку системи цінностей, традицій, норм (як загальноуніверситетського рівня, так і субрівнів академічних підрозділів - інститутів, факультетів, кафедр), які й визначають ефективність функціонування Університету. Перехід від здійснення окремих процедур забезпечення якості до створення системи забезпечення якості було розпочато в Університеті у 2011 р. із затвердження «Програми заходів із забезпечення якості освіти у КНУТШ». Відповідні нормативні положення закріплені в Статуті Університету (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>), Положенні про організацію освітнього процесу (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), Стратегічному плані розвитку Університету (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>). Визначена цими документами стратегія культури якості реалізується за активної участі всіх категорій працівників Університету та студентів.

У результаті моніторингу діяльності ОП «Географія», самоаналізу освітньої діяльності та опитувань здобувачів (https://geo.knu.ua/images/doc_file/aspir_doc/Zvit_doslid_PhD_prog_2020.pdf), консультацій із роботодавцями щодо організації, змісту й якості окремих компонентів ОП, встановлено необхідність більш широкого долучення слухачів до зміни у освітній програмі, кращої поінформованості про процедури захисту та оскарження результатів навчання, покращення сучасного обладнання як для навчального процесу, сприяння здобувачам в проходженні наукових стажувань в Україні за темою дисертаційного проекту, кращої поінформованості здобувачів про процедури врегулювання конфліктних ситуацій в межах Університету.

Дані питання були обговорені на засіданнях кафедр факультету, на засіданні Вченої ради факультету (протокол №10 від 22.03. 2020). З метою обговорення була проведена зустріч із здобувачами на факультеті. Відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів КНУ системно проводить роз'яснювальну роботу зі здобувачами у форматі інформаційного заходу – «Абетка для аспірантів» (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/224-abetka-dlya-aspirantiv-27-05-2021>)

Результати моніторингу діяльності ОП «Географія», що здійснюється структурними підрозділами, будуть проаналізовані після повноцінної апробації ОП (випуск 2021).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Попередніх акредитацій ОП «Географія» не було і, відповідно, зауваження та пропозиції з попередніх акредитацій відсутні. Робочою групою ОП «Географія» у процесі розроблення, затвердження, моніторингу та підготовки до перегляду даної ОП було осмислено та враховано міжнародний досвід ЗВО, що мають освітньо-наукові програми у сфері географії, досвід глобальних наукових досліджень країн світу, пропозиції роботодавців та результати бесід зі здобувачами і випускниками кафедр, що займаються науковою і виробничою діяльністю.

Проте ми брали до уваги і підсумки акредитаційної експертизи магістерських освітніх програм 2019 року: Природнича географія; Геоморфологія та палеогеографія; Географія рекреації та туризму; Економічна та соціальна географія; Політична географія та геополітика; Географія етногастрономічної рекреації та туризму; 2020 року магістерської освітньої програми «Урбаністика та регіональний розвиток» та програми «Картографія», в яких рекомендовано активізувати розробку методичного забезпечення з навчальних дисциплін та вжити заходів щодо поповнення бібліотечного фонду спеціалізованою літературою фахового спрямування, розширити зв'язки з навчальними, науковими та виробничими установами, розширити вибірковий блок дисциплін в межах спеціалізацій.

Особливого значення набули результати акредитації 2020 року спільної програми доктора філософії «Науки про Землю» географічного факультету та Інституту геології. Серед рекомендацій було визначено необхідність

повнення її перегляду з урахуванням зауважень і пропозицій, залучення результатів власних новітніх наукових досліджень не лише у практичній роботі зі здобувачами вищої освіти, а й включаючи відповідні праці до переліку рекомендованих джерел конкретних навчальних дисциплін, адаптації змісту РПНД загальноосвітніх дисциплін до специфіки наук про Землю, покращення обізнаність здобувачів щодо джерел інформації про форми контрольних заходів і критеріїв оцінювання здобувачів. Також рекомендовано розвивати практику залучення до викладання на ОП вчених з міжнародним освітньо-науковим досвідом, а також професіоналів-практиків та роботодавців на регулярній основі (із фіксованою часткою ставки-навантаження), спрямувати наукову активність НПП, що забезпечують викладання за ОНП на підвищення статусу існуючих періодичних наукових видань задля включення їх до переліку періодичних видань України, що цитуються в наукометричних базах Scopus та/або Web of Science Core Collection.

Удосконалення даної ОП передбачене за результатами першої повноцінної апробації (випуск 2021).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Учасники академічної спільноти (адміністрація університету, науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, партнери-роботодавці) на етапах розроблення, затвердження, моніторингу ОП «Географія» змістовно залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.

Для належного внутрішнього забезпечення якості ОП відбувається безперервний професійний розвиток науково-педагогічних працівників факультету, що забезпечується системою заходів різного рівня, зокрема: загальноуніверситетські методичні семінари для завідувачів кафедр та гарантів освітніх програм; наукові семінари і конференції з актуальних питань науки; методичні семінари з актуальних питань якості навчання, викладання, оцінювання результатів навчання; взаємодія з професійними асоціаціями різного рівня (зокрема, з керівниками ЗВО та факультетів), спеціалізованими освітніми центрами (наприклад, Центр цільової підготовки НАН України в Університеті), опитування здобувачів щодо якості проведення навчальних занять.

(http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/unidos_online)

Учасники академічної спільноти мають можливість впливати на внутрішнє забезпечення якості освіти не тільки шляхом виконання своїх обов'язків, а й шляхом подання пропозицій по удосконаленню якості освіти.

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/obhovorennya-osvitno-naukovykh-prohram-proekty-onp>

<https://geo.knu.ua/uk/aspirantura-ta-doktorantura.html>

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Якість освітньої діяльності та вищої освіти забезпечується в межах компетенцій та за рахунок взаємодії структурних підрозділів (розділ I.3, п.2 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Університеті) (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>).

Перший рівень – здобувачі освіти, до пріоритетних прав яких належить ініціювання та моніторинг питань пов'язаних із їх академічною та неакадемічною підтримкою.

Другий рівень – кафедри, гаранті програм, викладачі. Це рівень ініціювання, формування і безпосередньої реалізації освітніх програм, їх поточного моніторингу.

Третій рівень – факультети, інститути, їх науково-методичні ради, молодіжні спільноти. Це рівень впровадження і адміністрування освітніх програм.

Четвертий рівень – загально-університетські структурні підрозділи, зокрема, сектор моніторингу якості освіти як структурний підрозділ НМЦ організації навчального процесу та відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів КНУТШ. Підрозділи надають допомогу з питань забезпечення якості освіти, провадять моніторинг якості ОП, розробляють пропозиції щодо вдосконалення процедур та заходів із забезпечення якості освіти, результатів оцінювання, кар'єрного зростання випускників тощо.

П'ятий рівень – Ректор, Вчена рада – функції яких визначаються Законом України «Про вищу освіту» та Статутом. Це рівень прийняття загально-університетських рішень щодо формування стратегії і політик забезпечення якості освітніх програм.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу (наукових, науково-педагогічних працівників; здобувачів вищої освіти; інших працівників Університету) регулюються документами оприлюдненими на офіційному сайті КНУТШ:

Статутом Університету

<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>,

Колективним договором

<https://bit.ly/34HrzwO>

Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка

<https://bit.ly/3etg4FN>

Положенням про Науково-методичну раду Київського національного університету імені Тараса Шевченка

[http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_NMR%20\(1\).pdf](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_NMR%20(1).pdf)

Етичним кодексом університетської спільноти
<https://bit.ly/34DEy18>

Правилами внутрішнього розпорядку.

Доступність вказаних документів для учасників освітнього процесу забезпечується наступним чином: розміщенням цих документів у відкритому доступі на веб-сайті ЗВО; ознайомленням осіб, що проходять навчання в ЗВО з їх правами та обов'язками під час проведення виховної роботи; викладення основних прав та обов'язків аспірантів у Угодах, які вони укладають із ЗВО; викладення основних прав та обов'язків науково-педагогічних працівників у контракті, який вони укладають із ЗВО; кожний учасник освітнього процесу має можливість ознайомитися з роздрукованими примірниками вищевказаних документів, що зберігаються у структурних підрозділах Університету.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii>

<http://www.geo.univ.kiev.ua/uk/aspirantura-ta-doktorantura.html>

<https://geo.knu.ua/uk/opis-osvitnikh-program.html>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

https://geo.knu.ua/images/doc_file/aspir_doc/1_ONP_PhD_GEOGRAF.pdf

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Згідно навчального плану ОП «Географія», науково-дослідна робота (без теоретичного навчання, оцінювання та практики) триває 81 тиждень. Зміст ОП «Географія» в повній мірі відповідає науковим інтересам здобувачів і забезпечує їхню повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю.

Доказом цього є змістовно-тематичний зв'язок дисциплін ОП з тематикою досліджень здобувачів. Так, наприклад, тематика дослідження здобувача Є.Циганка «Ландшафтно-екологічна організація природоохоронних територій урбанізованих зон (на прикладі міста Києва)» тісно пов'язана з ОК з ОП «Фізична географія, геофізика та геохімія ландшафту. Теоретико-методологічні студії» чи «Сучасні методи в ландшафтній географії».

Тематика здобувача О.Гаврилюка «Соціальна географія індустріальних міст Південно-Східної України у постсоціалістичний період» чітко корелюється з дисципліною вибіркового блоку «Регіональні суспільно-географічні дослідження».

Тема наукового дослідження І.Кравчука «Реконструкція природних умов проживання людини на георхеологічних пам'ятках Середнього Придністров'я (за палеоніологічними і палеопедологічними даними)» узгоджується з науково-дослідною тематикою факультету: «Реконструкція природних умов ареалів проживання людини на території України в доісторичний та історичний час», та тематикою вибіркового блоку «Теоретико-методологічні студії у галузі геоморфології та палеогеографії (наукові лекції і семінари за темами дисертаційних досліджень)».

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Підготовка фахівців третього освітньо-наукового рівня спрямована на опанування дисциплін, що забезпечують повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності, зокрема через вивчення дисциплін «Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)», «Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук» та «Усне наукове мовлення (Presenting Science)».

Поглиблення дослідницької діяльності забезпечують також вибіркові дисципліни в межах вибіркового блоку (ВБ1 та ВБ2), які покликані розширити та поглибити знання студентів в певній (досліджуваній) сфері. Прикладом останніх можуть слугувати дисципліни «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів», «Принципи організації науково-дослідницьких робіт», «Методологія і методи наукового аналізу» тощо.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Навчальний план включає дисципліни, що забезпечують методологічні та викладацькі компетентності здобувачів, зокрема ОК «Філософія науки та інновацій», «Асистентська педагогічна практика».

ОК «Філософія науки та інновацій» має обсяг 7 кредитів. Соціально-економічний модуль цієї дисципліни присвячений, зокрема вивченню інновацій у їх зв'язку з наукою і особливостям та ролі ключових складових «трикутника знань» (наука-інновація-освіта) в сучасному суспільстві.

ОК «Асистентська педагогічна практика» передбачена планом в обсязі 10 кредитів. Цей освітній компонент покликаний забезпечити якісну підготовку до професійної педагогічної діяльності у закладах вищої освіти,

оволодіння методологією педагогічної діяльності, сучасними методами викладання у ЗВО, практичною методикою проведення різних видів навчальних занять та організацію самостійної роботи студентів за освітніми компонентами профільної кафедри, практичними методами та прийомами проведення виховної роботи, що здійснюється профільною кафедрою.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Напрями наукових досліджень наукових керівників в повній мірі співпадають з науковою тематикою здобувачів. При призначенні наукового керівника враховується попередня назва майбутнього наукового дослідження здобувача. Так, тема здобувача Є. Циганка «Ландшафтно-екологічна організація природоохоронних територій урбанізованих зон (на прикладі міста Києва)» чітко співпадає з тематикою наукових досліджень наукового керівника, проф. М. Гродзинського, який вивчає теоретичні засади ландшафтно-екології, просторові структури та конфігурації ландшафтів. <http://orcid.org/0000-0001-6461-6531>

Тема наукового дослідження В. Коріненка «Соціально-економічний розвиток центрів адміністративних районів у сфері впливу міста Києва: суспільно-географічне дослідження» співпадає з тематикою наукових досліджень наукового керівника, проф. К. Мезенцева – міська геополітика, міська ідентичність, трансформація міст та урбанізованих територій, субурбанізація та приміські простори, джентрифікація, публічні простори, міграції. <http://orcid.org/0000-0003-1974-7860>

Тема дисертації Ю. Голуб «Соціально-екологічні засади оптимізації планувальної структури міста (на прикладі міста Чернігова)» цілком дотична багаторічним дослідженням її керівника проф. С. Запотоцького, яка займається дослідженнями у сфері міського планування, регіональної та галузевої конкурентоспроможності, проблематики раціонального природокористування, будівельної індустрії та ринків нерухомості. <https://orcid.org/0000-0002-3515-4187>

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

В межах ОП «Географія» здобувачі мають всі можливості брати участь в конференціях, круглих столах, семінарах тощо. В межах КНУТШ щорічно проходять Всеукраїнські конференції: «Молоді науковці – географічній науці» (<https://bit.ly/2K8ioUK>), «Шевченківська весна. Географія» (<https://geo.knu.ua/uk/vsi-novini/1010-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-shevchenkivska-vesna-2021.html>), «Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень» (<https://bit.ly/2XFjXBVJ>).

За матеріалами кращих виступів публікуються статті у фахових виданнях географічного факультету (<https://visnyk-geo.knu.ua/>, <https://bit.ly/2RH2LYQ>)

Здобувачі в межах наукових осередків (НТСА; PMB, SEG, EAGE тощо) мають можливість проводити воркшопи, брати участь у міжнародних конкурсах. Так, наприклад, НТСА географічного факультету провели Семінар-воркшоп Urbex з тематики вивчення міських просторів (<https://bit.ly/3eu5PRC>).

Здобувачі забезпечені доступом до Інтернету, мають змогу проводити наукові дослідження з використанням матеріально-технічної бази сучасних навчальних лабораторій. Вони мають вільний доступ до наукової фахової літератури завдяки отриманому доступу КНУТШ до міжнародних наукометричних баз даних.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

КНУТШ максимально сприяє долученню здобувачів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю 106 Географія. Зокрема, здобувач Гаврилюк О. в рамках дисертаційного дослідження бере участь у чотирьохрічному міжнародному дослідницькому проекті «Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика та міська політика», що фінансується Науковою Радою Норвегії. Також, Гаврилюк О. задіяний в таких проектах, як дослідницький проект «Нелегальна міграція в Україні» (сектор міграційних досліджень ІДСД та МОМ), «Демографічні процеси в метрополісах України» (ІДСД) тощо.

Здобувач О. Бончковський виконує наукові дослідження в межах Науково-дослідного проекту №19БФ050-01 «Реконструкція природних умов ареалів проживання людини на території України в доісторичний та історичний час» (2019-2020 рр.).

Здобувач І. Кравчук долучений до виконання теми молодих вчених ДФНД «Геоманітні індикатори палеокліматичних змін у лесово-ґрунтовій товщі України», що виконуються на факультеті під керівництвом проф. Герасименко Н.П.

Важливою є практика стажування здобувачів за кордоном. Здобувач В. Паренюк проходив наукове стажування в Талліннському університеті (Естонія) за програмою DORA PLUS в Школі природничих наук і здоров'я Талліннського університету в 2019 році. Тематика стажування передбачала проведення досліджень трудових міграцій та ринку праці молоді в країнах Балтії, що є тематикою його дисертаційного дослідження.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Всі наукові керівники здобувачів – активні дослідники, результати їх досліджень публікуються щорічно в наукових виданнях, вони постійно беруть участь в дослідницьких проектах.

Наприклад, Гродзинський М.Д. (<http://orcid.org/0000-0001-6461-6531>) є керівником від України в рамках виконання наукової тематики спільного проекту Шведського інституту сільськогосподарських наук «Міжнародне партнерство заради академічної інтеграції в Європі: міська інфраструктура блакитних і зелених просторів на сході та

заході Європи (linc)»; відповідальний виконавець Міжнародної програми EU Horizon 2020 Project FREEWAT: Free and Open Source Software Tools for Water Resource Management.

Мезенцев К.В. (<http://orcid.org/0000-0003-1974-7860>) – керівник 2-х грантових тем: «Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика, міська політика» (спільно з Університетом Осло (Норвегія)) та «Неоднозначні приміські простори: порівняльний аналіз місцевих траєкторій розвитку та мінливі повсякденні практики» спільно з Університетом Зальцбурга (Австрія)).

Герасименко Н.П. (<http://orcid.org/0000-0001-9278-5770>) – керівник держбюджетної наукової теми №19БФ050-01. «Реконструкція природних умов ареалів проживання людини на території України в доісторичний та історичний час».

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

В Університеті створене середовище, в якому порушення академічної доброчесності є неприпустимим. Прийнятий Етичний кодекс університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf>)

На географічному факультеті традиційно ведеться робота щодо поширення принципів академічної доброчесності. Робота з інформування здобувачів про дотримання принципів академічної доброчесності проводиться деканом та його заступником з наукової роботи, гарантом програми, викладачами, на засіданнях кафедр та науковими керівниками при обговоренні й визначенні теми наукового дослідження, при виконанні наукових та навчальних робіт.

Статті та інші наукові роботи здобувачів обов'язково проходять обговорення та попереднє слухання на кафедрах, редакційних колегіях журналів. При цьому науковий керівник перевіряє роботу на наявність заповищень та несе відповідальність за якість наукової роботи.

Наукові роботи здобувачів при допущенні до захисту проходять перевірку унікальності тексту сервісом «Unicheck». За перевірку відповідає НКЦ КНУТШ. <https://bit.ly/3croPvx> та виконує Науковий парк Університету: <https://bit.ly/2KccKRQ>.

Протягом звітнього періоду порушень академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та здобувачів за ОП виявлено не було.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У ЗВО запроваджене «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/.pdf>), яким регулюється порядок перевірки дисертаційних робіт, рукописів тощо, параграфом 8 «Положення» визначено відповідальність за порушення академічної доброчесності щодо академічних текстів.

КНУТШ постійно здійснює моніторинг академічної доброчесності своїх співробітників. При призначенні здобувачеві його наукового керівника це рішення приймається ступенево: вченою радою структурного підрозділу, наказом проректора з наукової роботи. Науковими керівниками призначаються ті фахівці, які є провідними вченими у своїй галузі та у всьому відповідають принципам академічної доброчесності.

Позбавлення наукового керівництва через порушення доброчесності в КНУТШ не було.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОП «Географія» є складовою глибоко диверсифікованого портфелю освітніх програм неперервної підготовки у КНУТШ фахівців за трьома рівнями вищої освіти «бакалавр – магістр – доктор філософії», реалізація якої відбувається у тісній співпраці з усіма навчальними та науковими підрозділами Університету.

Сильною стороною ОП є підготовка висококваліфікованих фахівців рівня доктора філософії, що генерують компетентності, поєднуючи усі складові географічної освіти і науки, зокрема природничого блоку, суспільного та картографічного. Комплексний характер програми досягається також і через поєднання дослідницької, навчальної і прикладної складових освітнього процесу.

ОП «Географія» продовжує і розвиває вікові традиції підготовки наукових кадрів вищої категорії у межах наукової школи з географії, що сформована на географічному факультеті, починаючи з 1968 року, та багаторічного ефективного функціонування аспірантури і докторантури у сфері географії. Склад науково-педагогічних і наукових працівників КНУТШ збалансований за високими кваліфікаційними характеристиками, що забезпечує потужну якість реалізації освітньої та наукової компонент підготовки докторів філософії за ОП «Географія». Кадровий потенціал факультету найпотужніший в Україні. Серед викладачів є Член-кореспондент Національної академії наук України, лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки, Заслужені діячі науки і техніки, Національний консультант Програми з навколишнього середовища ООН (UNEP), Лауреати Премії Президента України для молодих вчених тощо. Гарант, викладачі та наукові керівники здобувачів за даною програмою мають наукові публікації у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science, а також найбільші h-індекси в сфері Географії. Викладачі за даною програмою є учасниками з розробки стандартів освіти, є авторами цитованих підручників, посібників, наукових праць, беруть участь у виконанні міжнародних дослідницьких проєктів, керують ними.

Матеріально-технічна база на географічному факультеті є сучасною та потужною, включає 5 навчальних

лабораторій, що є базою і для виконання багатьох науково-дослідних робіт: бюджетних, договірних, грантових, кафедральних, де здобувачі беруть участь у виконанні своїх дисертаційних досліджень. На факультеті є 5 фахових наукових видань та системно проводиться низка конференцій. Здобувачі освіти за ОП «Географія» залучені до міжнародної академічної спільноти в межах діючих договорів за програмою Еразмус+ з Університетом Лоранда Етвеша (Будапешт) та Талліннським університетом (Естонія). Слабких сторін підготовки докторів філософії за ОП «Географія» не виявлено.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

ОП «Географія» має всі перспективи розвитку, оскільки така програма певним чином є прикладом універсальної підготовки конкурентоспроможного науковця та фахівця-викладача в сфері географії. Система забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ дає можливість оновлювати ОП відповідно до потреб ринку праці, що підвищує конкурентоздатність випускників. Розробники ОП планують оновити програму в 2022 році, коли МОН планується до затвердження Стандарт вищої освіти підготовки докторів філософії зі спеціальності 106 Географія. Протягом наступних трьох років викладачами планується постійне опрацювання та впровадження в освітній процес нових методик навчання та викладання, що спрямовані на формування конкурентоспроможного фахівця найвищого гатунку. Планується постійне підвищення кваліфікації кадрового складу, удосконалення методичного забезпечення освітньої компоненти ОП відповідно до нових вимог.

В перспективі розвитку ОП - більш активне залучення всіх стейкхолдерів до перегляду та покращення ОП, що є необхідним для відповідного корегування її структури та змісту.

Планується продовжувати інтернаціоналізацію ОП, залучення до навчання нових іноземних аспірантів. У перспективі розвитку даної ОП передбачено посилити акцент на участі здобувачів освіти у міжнародних грантових програмах, активізацію програм наукового та освітнього стажування. Важливим при цьому є розширення співпраці з провідними закордонними закладами вищої освіти, що здійснюють підготовку в сфері географії.

Така робота для КНУТШ є системною і цілеспрямованою, вона детально викладена у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року який затверджений Вченою радою Університету 25 червня 2018 року <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Бугров Володимир Анатолійович

Дата: 07.06.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	навчальна дисципліна	<i>Академічне письмо англ мовою English Academic Writing.pdf</i>	GsIPi4Vh5qs1lbPcX/p17+PrYObyOwHS01oJwPRPCxk=	Спеціального технічного або інформаційного забезпечення не потребує; навчально-методичними розробками до кожного заняття (у цифровому форматі) здобувачів забезпечує викладач
Філософія науки та інновацій	навчальна дисципліна	<i>Філософія науки та інновації.pdf</i>	6LLX98Hnr3nbOA7FzlBAdMnsZXQVlvjy1nA2O4DxdxU=	Мультимедійний проектор, ноутбук
Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук	навчальна дисципліна	<i>Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук.pdf</i>	+vYVyRu3JikpSUJj3ndJtgPsF7z8RILCoC1/v3Qqz8=	Мультимедійний проектор, ноутбук, комп'ютерна аудиторія
Усне наукове мовлення (Presenting Science)	навчальна дисципліна	<i>Усне наукове мовлення (Presenting Science).pdf</i>	QEIIbqDEmV4MxqzWz6T9urRMkpM8AZYRwbhqJHq8ay4=	Аудіо / відео матеріали, технічні засоби відтворення звуку і образу – ноутбук, проектор.
Асистентська педагогічна практика	практика	<i>Асистентська педагогічна практика.pdf</i>	9amIyqmv3/ATnoDX5ahOUZAtfuxEEFfCltvzmyGPhLU=	На географічному факультеті: лабораторні комплекси 1. Навчальної лабораторії геодезії та картографії, зокрема обладнання: Електронні тахеометри: SOKKIA SET330RK, SOKKIA SET630R, TOPCON ES105, SOKKIA SET5X. Електронний теодоліт South ET-05. Цифровий нівелір SOKKIA SDL30. GNSS-приймачі: TOPCON GRS-1, SOKKIA Stratus. Оптичні нівеліри: SOKKIA B40, TOPCON AT-B4. Відбивачі, вішки, біподи, рейки, штативи тощо. ПЗ Digital for Windows, ПЗ компанії «КРЕДО-ДИАЛОГ». Мультимедійне обладнання. 5 ПК AMD ATHLON 64*2 DUAL 5200 2Gb RAM, 500 Gb HDD (2010 р., модернізовано у 2013 р.) Windows 10 Pro, з підключенням до університетської комп'ютерної мережі 2. Експертно-консультативного центру розвитку громад і територій, зокрема мультимедійні проектори NEC NP216G, EPSON EB 1781 W, EPSON EB-W12 тощо, ноутбуки, ASUS x541U (код продукту 00331-20350-52463-AA883) та ін., комп'ютерна аудиторія, програмне забезпечення Schlumberger Petrel, PetroMod, Geopolsk, Power Shell. Геоінформаційні системи з відкритим програмним кодом (QGIS 3.10 (ліцензія GNU General Public License, без обмежень на кількість робочих місць)), в тому числі серверні ГІС, програмний

продукт Strategic Intelligence (WEF) відкритого доступу

3.Лабораторії екології ландшафту: Дистиллятори ДЭ 25, ДЭ 10, ДЭ 5, Центрифуга лабораторна для підготовки зразків до аналізу, муфельна піч з терморегулятором, сушильна шафа, мультифункціональний прилад «EZODO PCT-407», вимірювач БПК «Экотест-2000», аналізатор концентрації формальдегіду «GM8801 Benetech», аналізатор вольтаперометричний «Экотест-ВА», холодильник лабораторний «Libcher», ваги лабораторні електронні аналітичні «Sartorius», іонімір універсальний ЭВ-74, тестсистеми для аналізу води «Мерс», «Chach», полум'яний фотометр «ПАЖ-2», Атомно-абсорбційний спектрофотометр, мікроскопи, акваріуми на 180, 50 та 20 літрів, мірні циліндри

4. Лабораторії ґрунтознавчих та палеогеографічних досліджень:

Муфельна піч з терморегулятором «SNOL» 8.2/1100, Сушильна шафа «SNOL»67/350, Фотоколориметр «КФК-2-УХЛ-42», Ваги електронні аналітичні ANG100С, Ваги електронні лабораторні TBE-0.5-0.01, Ваги торсійні BT-500, Фотометр полум'яний PFP-7, Іонімір лабораторний И-160МИ, стереоскоп біноклярний BRESSER BIOLUX LCD, мікроскоп біологічний BRESSER BIOLUX NV, мікроскоп з вбудованим монітором BRESSER LCD MIKRO, поляризаційний мікроскоп PARALUX MIKRO L1050 MONO-640X, струшувач, магнітна мішалка, піщана баня електрична LH402, водяна баня чотиримісна електрична Іw4, шейкер ЛАБ-ПУ-02, термостат електричний сухоповітряний ТС-1/80 СПУ, мірні циліндри

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
129381	Олійник Ярослав Богданович	декан, Основне місце роботи	Географічний факультет		45	Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі	Освіта та науковий ступінь відповідає спеціальності. Має наукові публікації предметного спрямування (статті SCOPUS, фахові

природничих наук

видання), монографії, навчальні посібники, тези доповідей) Автор і співавтор понад 630 наукових і навчально-методичних праць, в т.ч. 30 монографій, 13 підручників, 23 навчальних посібників. Основні публікації за напрямом: Монографії: 1.Олійник Ярослав, Запотоцький Сергій, Запотоцька Вікторія, Ринок житла Київського регіону суспільно-географічний вимір. К.: Київський університет.-2019.- 172 с. ;2.Олійник Я.Б.,Пендерезький О.В. Промисловий туризм. Навчальний посібник. К.,2019.- 284 с.; 3. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін /За ред..К.В.Мезенцева, Я.Б.Олійника, Н.І.Мезенцевої,К.Фенікс, 2017.-305 с.; 4.Регіональні відміни природно-техногенної безпеки в Україні: монографія/За ред.. Я.Б.Олійника.- К., ВПЦ «Київський університет», 2016,- 223с.; 5. Олійник Я.Б.,Голуб Г.С.Територіальна життєдіяльності населення Волинської області. Луцьк, Прінт, 2015.-372 с.;6. Олійник Я.Б., Клімчук Б.П., Мельнічук М.М. Комплексно-пропорційний розвиток Волинської області в ринкових умовах. Луцьк, 2014.- 157 с. ; 7.Олійник Я.Б.,Шевчук С.М. Методологічні основи розвитку суспільної географії в Україні у ХХ столітті. К.,Обрії, 2011.-168 с.;8.Олійник Я.Б.,Степаненко А.В.,Обиход Г.О. Безпека життєдіяльності населення при екстремальних температурах за умов глобальних змін клімату. К.,ВПЦ»Київський університет,2011.-303 с.
Навчальні та навчально-методичні посібники: 1.. Олійник Я.Б., Нич Т.В.,Трусій О.М. Географія освіти. Навчально-

методичний комплекс забезпечення викладання навчальної дисципліни. К.:Логос, 2019.-98 с. ; 2. Пістун М.,Олійник Я.,Мезенцев К.,Мельничук А. Теоретико-методологічна концепція регіонального розвитку України:суспільно-географічний аспект. К.,Фенікс, 2019.-66 с.; 3..Рахівський район: природа, населення, господарство:навч.посібник із професійно-орієнтованої практики/Олійник Я.Б.,Запотоцький С.П.,Брайчевський Ю.С. та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2016.-254 с.; 4. Самойленко В.М., Олійник Я.Б., Вішкіна Л.П., Діброва І.О. Навчання географії. Понятійно-термінологічний словник. К, Ніка-Центр, 2014-351 с. ; 5. Олійник Я.Б.,Шищенко П.Г.,Гавриленко О.П. Основи екології. Підручник.- К.,Знання, 2012.-558 с.; 6. Олійник Я.Б.,Смирнов І.Г. Міжнародна логістика. К.,Обрії, 2011.-341 с.; 7. Географія світового господарства (з основами економіки). Олійник Я.Б. та ін.. За ред.. Я.БОлійника , І.Г.Смірнова. К.,Знання, 2011.-640 с.; 8.Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Теоретичні основи розміщення продуктивних сил і регіональної економіки . К., Обрії, 2011.-182с.-
Статті: 1.Bobkova Antonina. Sydorov Yaroslav. Karpuk Anatolii. Oliinyk Yaroslav. Samofatova Viktoriia. Economic and mathematical modeling of ecological entrepreneurship as a direction of state agrarian policy//International Journal of management (IJM) , 11 (2), 2020, Pp/86-95/http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM\$V Type=11\$I Type=2. 635

2. Vlasenko
Yurii. Okhrimenko
Oksana. Shmorgun
Leonid. Oliinyk
Yaroslav. Samko Olesia.
Lukianykhin
Vadym. Risk
management in
investing in human
capital/International
Journal of management
(IJM) , Volume 11. Issue
(2), February 2020,
Pp/96-105. Article
ID/Ijm11 02 010
Available online at
<http://www.iaeme.com/ijm/issues/ast?JType=IJM#VType=2/>
Jornal Impact Faktor
(2019). 9.6780
(Calculated by GISI)
www.jifaktor.com
ISSN Print 0976-6502
and ISSN Online^
0976-6510/
3. Олійник Я.Б., Ніч
Т.В., Мельнічук М.М.,
Ніч М.М. Природні
чинники формування
еколого-
географічного
комплексу в
індустріальному
регіоні України. // The
7th International
scientific and practical
conference "Dynamics
of the development of
world science" (2020)
Perfect Publishing,
Vancouver, Canada.
2020. 1001 p., С. 716-
725.
4. Petro Guds.
Viacheslav
Ivanchenkov. Yaroslav
Oliinyk. Georgii
Korepanov. Iryna
Shkurupska. Angela
Boyko. Innovative
Sozial Texnologies in
the Region
Management System.
International Jojrnal of
Fagineering and
Advanced Technologi
(LIEAT). 2019?
Oktober? 2249-8958?
Volume-9. Issne-1. С.
1562-1567.
5. Yaroslav Oliinyk ,
Tetiana Nych. Middle
Class as an Object of
Socio-Geographical
Study. Beusiness
Ekonomics, Issue 4(2),
October , 2018 Volume
53, 645-651 , palgrave
macmillan 2018
6. Yaroslav Oliinyk ,
Tetiana Nych Regional
Dimension of tne
Formation of tne
Middle Class in
Ukraine// Oxford
Review of Economic
Policy, Issue 4(2),
Winter 2018 volume 34,
953-960, Oxford
University Press 2018;

7.Олійник Я.,Бобровицький А. Моделювання розвитку економіки України з урахуванням інтеграції в регіональні та світові системи взаємовідносин/ Часопис соціально-економічної географії , 2017, вип..22(1), С.32-38.

8..Олійнык Я.Б.,Ныч Т.В. Методологические принципы общественно-географических исследований/ МАГІЛЕУСКИ МЕРЫДЫЯН. Науковы часопыс, том.17, вип.3-4 (39-40)/Могілеу, 2017, С.7-13.

Керівник наукової школи. Під його керівництвом захищено 11 докторських і 34 кандидатських дисертацій. Голова спеціалізованої вченої ради по захисту докторських дисертацій в Київському університеті. Заслужений діяч науки і техніки України (2002). Заслужений професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка (2018). Почесний доктор Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (2018). Голова НМП з географії НМК 7. НМК з біології, природничих наук та математики МОН України. Голова комісії НМР з питань освіти МОН України. Президент Українського географічного товариства. Був керівником міжнародного українсько-канадського проекту «Закладання основи інфраструктури просторових даних:забезпечення бази в українському уряді для підтримки стабільного економічного зростання» (міжнародна освітня програма). Індекс

							бібліографічних посилань у Google Академія: статистика цитувань – 615; h-індекс – 12, і 10-індекс – 17.
358336	Мірончук Тетяна Андріївна	доцент, Основне місце роботи	Інститут філології	Диплом кандидата наук ДК 002917, виданий 10.03.1999, Атестат доцента ДЦ 010578, виданий 21.04.2005	11	Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	Автор 83 наукових та науково-методичних публікацій, серед яких: Наукові публікації у виданнях, які включені до наукометричних баз – 5 статей, з них: 1. Мірончук Т.А. Ukrainian Youth and Scholars in International Academic Mobility: Resources and Opportunities to Self-Realize / Ivan S. Bakhov, Natalia A. Odarchuk, Tetiana A. Mironchuk // Journal of History Culture and Art Research: [зб. наук. пр., міжнародне видання, Web of Science], 2019, 8(3), 138-149. DOI: 10.7596/taksad.v8i3.2202 Access mode: http://kutaksam.karabuk.edu.tr/index.php/ilk/issue/view/42 2. Мірончук Т. А. Поняття гібридності в сучасному українськомовному інформаційному просторі: мовознавчий аспект / Мірончук Т. А., Одарчук Н. А. // International Journal of Innovative Technologies in Social Science: [зб. наук. пр., міжнародне видання, Index Copernicus]. – Issue: 1 (January), V(13). – Warsaw, 2019. – Pp. 15-21. DOI: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijitss/31012019/6324 Access mode: http://archive.ws-conference.com/category/ijitss2019-1_13/ 3. Мірончук Т.А. Granitoids, Rare-Metal Pegmatites, and TA-Nb Mineralization of Shpoliano-Tashlyk Ore Area (Ingul Megablock, Ukrainian Shield) / Грінченко О.В., Мірончук Т.А., Бонаренко С.М. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Геологія: [зб. наук. пр., фахове видання, Web of Science]. –

2018. – Вип. 83. – Т.4.
– С. 24-29. ()
DOI: 10.17721/1728-2713.83.03
Наукові публікації у фахових виданнях України – усього 15 статей, зокрема останні:

1. Мірончук Т.А. Способи реалізації імпліцитної відмови у контексті сучасних політичних процесів в Україні / Н. А. Одарчук, Т. А. Мірончук // Вісник Маріупольського державного університету. Сер., Філологія: [зб. наук. пр., фахове видання, Index Copernicus]. - 2017. - Том Вип, N 16. - С. 103-110. - ISSN 2226-3055
2. Мірончук Т. А. Ллокуція англomовного дискурсу виправдання (на прикладі творів сучасної художньої англійської та американської прози) / Т. Мірончук, Н. Одарчук // East European Journal of Psycholinguistics [зб. наук. пр., фахове видання, Index Copernicus], Vol. 3 (2), 2016, 69–81.
DOI: 10.5281/ available at: <http://eepl.at.ua/> and <https://zenodo.org/> ISSN 2312-3265 (Print) 2313-2116 (Online).
2. Мірончук Т. А. Інсургентна мовна особистість в британській лінгвокультурі / Т. А. Мірончук, Н. А. Одарчук // Науковий Вісник СЕУ ім. Лесі Українки. Сер.: Філологічні науки (Мовознавство): [зб. наук. пр., фахове видання]. – Луцьк: Вежа-Друк, 2016. – № 6 (331). – С. 41-46. – ISSN 1729-360X
3. Мірончук Т.А. Аргументативний потенціал прецедентних феноменів у політичному дискурсі / Одарчук Н.А., Мірончук Т.А // Науковий Вісник СХУ ім. Лесі Українки. Серія: Філологічні науки. Мовознавство): [зб. наук. пр., фахове видання]. – №4 (281). – 2014. – С. 111-116.
4. Мірончук Т.А. Опозитивні

відношення як семантичний ґрунт превентивних мовленнєвих актів / Мірончук Т. А., Одарчук Н. А. // Національний університет «Острозька академія»: Наукові записки. Серія «Філологічна»: [зб. наук. пр., фахове видання]. – Остріг, 2010. – С. 82-87.

Статті у наукових періодичних виданнях інших країн: 5 публікацій (матеріали конференцій), з них стаття:

1. Мірончук Т.А. Semantic Space of the Research Paper Abstract Research / Tatiana Mironchuk & Natalia Odarchuk // Trends in Modern Linguistics and Literature: International Journal: [зб. наук. пр., міжнародне видання]. Vol.1, 2018, 108-121. Access mode: <https://rtmll.eenu.edu.ua/index.php/fg/article/view/23>

Наявність виданого підручника (посібника, монографії) – 2 публікації у колективних монографіях, 6 навчальних посібників, зокрема:

1. Мірончук Т. А. Світоглядні чинники формування інуктитуту та сучасні виклики мові канадських інукітів / Н. А. Одарчук, Т. А. Мірончук // КАНАДОЗНАВСТВО: суспільство, культура, мова: колект. моногр. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – С. 45-58.

2. Мірончук Т.А. Аглютинативність і полісинтетизм інуктитуту, мови корінних інукітів / Одарчук Н., Мірончук Т. // Україна – Канада: сучасні наукові студії: колект. моногр. Книга 2. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – С. 16-24.

3. Мірончук Т.А. Тести з дисципліни “English for Geoscientists” для забезпечення самостійної роботи студентів 3-4 курсів напрямку «геологія»: навч.-метод. посібн. / Мірончук Т.А., Лященко О.А.,

Пастушенко Т.В., Мегела К.І. – Луцьк, 2018. – 238 с.

4. Мірончук Т.А. Vocabulary Activator: навч. посібн. для студентів 1-2 курсів рівня “Intermediate” / Мірончук Т.А., Пастушенко Т.В. – К., 2011. – 152 с.

5. Мірончук Т.А. English for Earth Students: навч. посібн. з грифом МОН для студентів 3 курсу напряму «Геологія» / Пастушенко Т.В., Мірончук Т.А., Лященко О.А., Чурілова О.С., Тарасова Н.П. – К., 2011. – 220 с.

Участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента (останні):

1. Опонент дисертаційного дослідження Бойчук Валентини Михайлівни «Репрезентація феномену песимізму в сучасній англійській мові», поданого на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.02.04 – германські мови до спеціалізованої вченої ради К 35.051.15. – Львів: ЛНУ, 2019.

2. Опонент дисертаційного дослідження Карпіної Олени Олександрівни «Комунікативна поведінка депресивної мовної особистості (на матеріалі англійських художніх текстів XX-XXI століть)», поданого на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.02.04 – германські мови до спеціалізованої вченої ради Д. 76.051.07. – Чернівці: ЧНУ, 2020.

Стажування підтвержені сертифікатами (вибірково):

1. 19.02.2020-25.02.2020 р.; курс підвищення професійної кваліфікації за освітньою програмою “Education for a Changing World” (Credentials, 60 год. / 2 кредити) Європарламент, Брюссель.

						2. 16-18 квітня 2019 р.; курс підвищення професійної кваліфікації обсягом 112 год., кафедра іноземних мов природничих факультетів КНУ, (Сертифікат №_002); організатор і учасник I міжнародного науково-практичного семінару «Філологічні й педагогічні студії у вітчизняній та зарубіжній науці 21 сторіччя» . 3. Листопад-грудень 2018; 4-и тижневий навчальний курс в рамках підвищення професійної кваліфікації “Academic Integrity: Values, Skills, Action”(Certificate of Achievement). - Future Learn: Auckland University. Науково-дослідні роботи: 1. Керівник наукової кафедральної теми «Лінгвістичний та літературознавчий підходи до вивчення сучасного англomовного дискурсу». 2. Співорганізатор щорічної міжнародної міжкафедральної конференції «Філологічні й педагогічні студії у вітчизняній та зарубіжній науці XXI сторіччя» (КНУ).	
337902	Льїна Галина Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Філософський факультет	Диплом магістра, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 2006, спеціальність: 0301 Філософія, Диплом доктора наук ДД 008836, виданий 20.06.2019, Диплом кандидата наук ДК 058838, виданий 14.04.2010, Атестат доцента 12ДЦ 041370, виданий 26.02.2015	11	Філософія науки та інновацій	Автор 115 наукових та науково-методичних публікацій, серед яких: Монографія Льїна Г. В. Генеза культури мислення: логос, раціо, візіо: монографія. Київ; Ніжин: Лисенко М. М., 2018. 368 с. 18 статей у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних, зокрема: 1. Льїна Г. В. Візуальна парадигма в епістемології Раннього Модерну. Гуманітарний вісник Запорізької інженерної академії. 2017. Вип. 70. С. 29–34. (Збірник входить до міжнародної індексації Ulrich’s Pedagogical Directory; EBSCO Publishing, Inc. (USA); WorldCat; ResearchBib; Directory of Open Access Journals (DOAL); Index Copernicus

International (ICI);
Science Library Index;
Philpapers; ESJI;
Directory of Research
Journals Indexing
(DRJI); ROAD).

2. Льїна Г. В.
Вїзуальний смисл
їнтелектуального
споглядання у
фїлософїї Й. Г. Фїхте.
Освітологїя.
Українсько-польський
науковий журнал.
Київ-Варшава, 2017. С.
70–75. (Науковий
журнал входить до
мїжнародної
їндексацїї Index
Copernicus
International (ICI);
Google Scholar;
Infobase Index; Ulrich’s
Pedagogical Directory;
Polska Bibliografia
Naukowa; WorldCat;
Information Matrix for
the Analysis of Journal
(MIAR) (University of
Barcelona); ERIH
PLUS; Journal Factor;
Eurasian Scientific
Journal Index (ESJI);
BASE (Bielefeld
Academic Search
Engine); Directory of
Research Journal
Indexing (DRJI);
Research Bible;
Citefactor).

3. Льїна Г. В.
«Вїзуальна
грамотнїсть» у
контекстї когнїтивних
та освїтнїх процесїв.
Вїсник Київського
нацїонального
торговельно-
економїчного
унїверситету. 2018. №
1 (117). С. 156–168.
(Науковий журнал
входить до
мїжнародної
їндексацїї Index
Copernicus
International (ICI)).

4. Льїна Г. В. Інтенцїї
вїзуального у
дискурсах
феноменологїчного
аналїзу. Вїсник
нацїонального
авїацїйного
унїверситету. Серїя:
Фїлософїя.
Культурологїя. 2018.
Вип. 1 (27). С. 50–54.
(Збїрник входить до
мїжнародної
їндексацїї Index
Copernicus
International (ICI)).

5. Льїна Г. В. Від
естетики бачення до
вїзуальної
достовїрностї:
джерела суб’єкт-
об’єктної парадигми
модерну. Гїлея:
науковий вїсник.

2018. Вип. 137 (10). С. 190–193. (Збірник входить до міжнародної індексації Google Scholar; Index Copernicus International (ICI); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (Індія)).

Наукові публікації у фахових виданнях України – 35 статей, зокрема:

1. Льїна Г. В. Візуальні практики постмодернізму в парадигмі інформаційної деконструкції людини. Наукове пізнання: методологія та технологія. 2016. Вип. 2 (37). С. 37–42.
2. Льїна Г. В. Словник як форма укладання філософської лексики. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філософія. 2017. № 1. С. 12–15.
3. Льїна Г. В. Концепт «візуального повороту»: філософсько–методологічний аспект. Гілея: науковий вісник. 2017. Вип. 117 (№ 2). С. 114–116.
4. Льїна Г. В. Інновація як результат креативної діяльності підприємця // Ефективна економіка. – 2012. – № 9. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1412>.
5. Льїна Г. В. Сучасні виміри проблеми відповідальності в екологічній етиці у контексті управління сталим розвитком // Економіка розвитку. – 2012. – № 4. – С. 52–55.

Статті у наукових періодичних виданнях інших країн

1. Pina H. V. The Parameters of the Influence of Visual Cognition on the Process Learning and Thinking. Economics and Education. International Scientific Journal. Riga, 2017. Vol. 2, Issue 2. P. 53–58.
2. Pina H. V. The Concept of “Divine

						llumination” in Patristics: from the Light of God to the Light of Truth. Virtus. Scientific Journal. Canada, 2018. Issue 21. P. 24–27. (Збірник входить до міжнародної індексації CiteFactor; Scientific Indexing Services (SIS); International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)). 3 навчальних посібника та 5 монографій у співавторстві, зокрема: 1. Міждисциплінарний словник з менеджменту: навчальний посібник // Жилінська О. І., Черва-ньов Д. М., Петровський М. В. та ін. (усього - 18 осіб). К., 2011 (посібник з грифом МОНМСУ). 2. Сакун А. В., Ліпін М. В., Войнаровська Л. І., Лына Г. В. Мислення, пізнання, навчання: синергія взаємодії: посібник / за заг. ред. М. В. Ліпіна. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. С. 95–125. URL: http://lib.iitta.gov.ua/711801/ 3. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія / за ред. В.Г.Кременя. К.: Педагогічна думка, 2018. 4. Синергетика і освіта: монографія / за ред. В. Г. Кременя. Київ: Інститут обдарованої дитини, 2014.	
28847	Мезенцев Костянтин Володимирович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Географічний факультет	Диплом доктора наук ДД 005588, виданий 18.01.2007, Аттестат професора 12ПР 008139, виданий 26.10.2012	23	Усне наукове мовлення (Presenting Science)	Освіта та науковий ступінь відповідає спеціальності. Має наукові публікації предметного спрямування (статті (SCOPUS та Web of Science, фахові видання), монографії, навчальні посібники, підручник, тези доповідей) Автор понад 200 наукових і навчально-методичних праць. Основні публікації за напрямом: у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus та Web of Science:

1. Мезенцев К.В., Провотар Н. І., Пальчук М.В. Публічні простори через призму партисипативного міського планування – приклад Києва // Український географічний журнал. – 2020. – Вип. 2(110). – С. 30-37. (Scopus) DOI: <https://doi.org/10.15407/ugz2020.02.030>

2. Mezentsev, K., Gentile, M., Mezentseva, N. and Stebletska, Yu. (2018). An island of civilization in a sea of delay? Indifference and fragmentation along the rugged shorelines of Kiev's newbuild archipelago. Journal of Urban Affairs. 41(5): 654-678. DOI: 10.1080/07352166.2018.1503544

3. Niemets, L.M., Mezentsev, K.V. et al. (2018). Innovation and investment potential of region as a factor of its „Smart Transformation“ – a case study of Kharkiv region (Ukraine). Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія», 49, 137-159. DOI: 10.26565/2410-7360-2018-49-11 у фахових виданнях:

1. Мезенцев К.В., Провотар Н.І., Гнатюк О.М., Мельничук А.Л., Денисенко О.О. (2019). Неоднозначні приміські простори: тенденції та особливості зміни повсякденних практик. Економічна та соціальна географія, Вип. 82, с. 4-19. DOI: 10.17721/2413-7154/2019.82.4-19

2. Мезенцев К., Денисенко О. (2018). Міста на постсоціалістичному просторі: підходи до концептуалізації та місце в урбаністичному дискурсі. Український географічний журнал, 4: 16-24. DOI: <https://doi.org/10.15407/ugz2018.04.016>

3. Мезенцев, К.В., Неліпа, К.Г. (2018). Пострадянські трансформації системи розселення

індустріального регіону – кейс Запорізької області. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Географічні науки, 9, 17-33.

4. Мезенцев К.В., Мезенцева Н.І. (2017). Сучасні трансформації публічних просторів Києва: передумови, прояв та специфіка. Часопис соціально-економічної географії. Вип. 22(1), с. 39-46. DOI: <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2017-22-07>

5. Підгрушний, Г.П., Мезенцев, К.В. (2015). Привабливість території для проживання людини: методологічні та прикладні аспекти дослідження. Український географічний журнал, 1, 32-41. DOI: 10.15407/ugz2015.01.032

6. Мезенцев, К.В., Гаврилюк, О.К. (2015). Тестування моделі диференціальної урбанізації в Україні. Економічна та соціальна географія, 3(73), 15-26. DOI: 10.17721/2413-7154/2015.73.15-26

7. Мезенцев, К.В., Ключко, Т.І. (2015). Просторові трансформації житлових функцій у приміській зоні Києва. Часопис соціально-економічної географії, 18(1), 87-93.

8. Беліков, В.О., Мезенцев, К.В., Мельник, І.Г. (2015). Формування та розвиток поселенської мережі північної частини Луганської області. Науковий вісник Чернівецького університету. Географія, 744-745, 91-96.

9. Підгрушний, Г.П., Мезенцев, К.В., Мезенцева, Н.І. (2015). Просторово-часові аспекти економічних трансформацій в регіонах України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія географічні науки, 2, 4-13. видані підручники,

посібники,
монографії:

1. Немець, Л.М.,
Мезенцев, К.В. та ін.
(2019). Соціальна
географія. Підручник.
Київ: Фенікс, 304 с.
2. Мезенцева, Н.І.,
Батиченко, С.П.,
Мезенцев, К.В. (2018).
Захворюваність і
здоров'я населення в
Україні: суспільно-
географічний вимір.
Монографія. Київ: ДП
«Прінт Сервіс», 136 с.
3. Мезенцев, К.,
Олійник, Я.,
Мезенцева, Н. (ред.).
(2017). Урбаністична
Україна: в епіцентрі
просторових змін.
Монографія. Київ:
Фенікс, 438 с.
4. Mezentsev, K.,
Neugebauer, C.,
Mezentseva, N. (2017).
Civil Society. In: Brade,
I., Neugebauer, C.S.
(eds.). Urban Eurasia.
Cities in
Transformation. Berlin:
DOM publishers, p.
275-282
5. Мезенцев, К.В.
(2017). Міста як
осередки регіональної
конкурентоспроможн
ості. У: Немець, Л.М.,
Серґа, К.Ю. (ред.).
Інноваційно-
інвестиційний
потенціал як основа
конкурентоспроможн
ості регіону (на
прикладі Харківської
області). Монографія.
Харків: ХНУ імені
В.М.Каразіна, с.65-74.
6. Mezentsev, K.,
Pidgrushnyi, G.,
Mezentseva, N. (2015).
Challenges of the Post-
Soviet Development of
Ukraine: Economic
Transformations,
Demographic Changes
and Socio-Spatial
Polarization. In: Henn,
S., Lang, T., Sgibnev,
W., Ehrlich, K. (eds).
Understanding
Geographies of
Polarization and
Peripheralization.
Palgrave Macmillan,
p.252-269. DOI:
10.1057/9781137415080

_14
Дослідження
просторових
трансформацій
міських тери-торій,
субурбанізації, міської
геополітики т
ідентичності,
міграцій. Бере участь у
між-на-родних та
всеукраїнських
наукових і науково-
практич-них

конференціях.
Керує роботою
магістрантів,
аспірантів (захищено
11 кандидатів геогр.
наук)
Підвищення
кваліфікації:
Таллінський
університет (Естонія,
грудень 2019,
сертифікат);
Університет
Зальцбурга (Австрія,
листопад 2019,
сертифікат),
Університет Етвеша
Лоранда (Будапешт,
Угорщина, грудень
2018)
Бере участь у двох
міжнародних
дослідницьких
проектах «Ambiguous
suburban spaces:
Comparative analysis of
local trajectories and
changing everyday
practices» (Австрія-
Україна, 2019-2020,
науковий керівник
проекту від України),
«Ukrainian geopolitical
fault-line cities: urban
identities, geopolitics
and urban policy»
(Норвегія-Україна,
2018-2022, науковий
керівник проекту від
України).
Науковий керівник
НДР «Просторові
трансформації в
Україні: моделі
модернізації та
планування міських
територій» (номер
держреєстрації
0116U002636, 2016-
2017)
Бере участь в атестації
висококваліфікованих
кадрів: вчений
секретар
спеціалізованої вченої
ради Д 26.001.07 у
Київському
національному
університеті імені
Тараса Шевченка,
член спеціалізованої
вченої ради К
64.051.23 у
Харківському
національному
університеті імені
В.Н.Каразіна,
неодноразово
виступав офіційним
опонентом
дисертаційних робіт
Заступник Голови
журі III етапу
Всеукраїнської
студентської
олімпіади з географії
Підготував
переможців
Всеукраїнського
конкурсу наукових
студентських

							наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук напрямку «Географічні науки» (2018), Всеукраїнської студентської олімпіади з регіональної економіки (2019) Голова Київського відділу Українського географічного товариства, Заступник Голови Технічного комітету стандартизації «Туризм і послуги у сфері туризму»
194262	Запотоцький Сергій Петрович	декан, Основне місце роботи	Географічний факультет	Диплом магістра, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1998, спеціальність: 010103 Географія, Диплом доктора наук ДД 002556, виданий 10.10.2013, Атестат професора АП 000451, виданий 05.07.2018	22	Філософія науки та інновацій	Освіта та науковий ступінь відповідає спеціальності. Має наукові публікації предметного спрямування (статті SCOPUS, фахові видання), монографії, навчальні посібники, тези доповідей). Автор понад 120 наукових і навчально-методичних праць. Основні публікації за напрямом: Монографії: 1. Олійник Я.Б., Запотоцький С.П., Запотоцька В.А. Ринок житла Київського регіону: суспільно-географічний вимір: Монографія. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. - 172 с. 2. Гукалова И., Гладкий А., Запотоцький С. и др. Конкурентоспособность территорий и качество жизни населения: подходы, оценки, перспективы Монография; [Под ред И.В.Гукаловой]. Новосибирск: Изд. «СибАК», 2015.- 246 с. (авт 10-67). 3. Запотоцький С.П. Регіональна конкурентоспроможність: суспільно-географічні засади формування (Regional competitiveness: social and geographical bases) Монографія – Київ.: Бізнес Медіа Консалтинг, 2012. – 424 с. 4. Тенденції ринку нерухомості України: реалії та прогнози, 2007-2013 [Текст] : [монографія] / Шалаєв В. М. Запотоцький С.П. [та ін.] ; [за ред. О. І. Драпиковського, І. Б. Іванової] ; УВЕКОН. - К. : Арт Економі, 2012.

- 240 с 5. Шалаєв В.М.,
Іванова І.Б,
Драпіковський О.І.,
Запотоцький С.П., та
ін. Криза 2008 – 20??
Тенденції ринку
нерухомості України.
Реалії та прогнози.
Монографія/ за ред.
О.І. Драпіковського,
І.Б.Іванової. – К.: «Арт
Економі», 2009. – 227
с.
Навчальні та
навчально-методичні
посібники: 1. Дронова
О. Л., Запотоцький С.
П. Сучасне
природокористування
: суспільно-
географічний
контекст. Навчально-
методичний посібник.
К.: Принт-Сервіс, 2018.
–214 с. 2. Олійник
Я.Б., Запотоцький
С.П., Кононенко О.Ю.,
Мельничук А.Л.,
Пасько В.Ф.
Регіональна
економіка.
Навчальний посібник
/ За ред.
Я.Б.Олійника. вид 2.
доповнене і переробл.
– К.: КНТ, видавець
Фурса С.Я. 2008. –
444 с.
Статті: 1. Yuriy Bilan,
Mihaela Simionescu,
Sergej Vojtovic, Sergii
Zapototskyi. The
Impact of Religiosity on
Individual Perception
of Wellbeing and Living
Standards: A Cross-
cultural Study on
Selected Developing
Economies // Journal
of Population and
Social Studies, Volume
27 Number 4, October
2019: 347 – 358. DOI:
10.25133/JPSSv27n4.02
3 Іноземне видання.
Включене до
міжнародної науко-
метричної бази
Scopus; 2Oksana
Ryabchenko, Gennadii
Golub, Natália
Turčeková, Izabela
Adamičková, Sergii
Zapototskyi.
Sustainable business
modeling of circular
agriculture production:
Case study of circular
bioeconomy // Journal
of Security and
Sustainability Issues.
т.7 в.2 с.301-309.
[https://doi.org/10.9770
/jssi.2017.7.2\(10\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2017.7.2(10))
Іноземне видання.
Включене до
міжнародної науко-
метричної бази
Scopus; 3. Manuela
Tvaronavičienė, Anatoly
Shishkin, Peter Lukáč,

Nataliia Illiashenko,
Sergii Zapototskyi.
Sustainable economic
growth and
development of
educational systems //
Journal of International
Studies. т.10 в.3 с.285-
292. Іноземне
видання. Включене до
міжнародної науко-
метричної бази
Scopus; 4.
Запоцький С.П.,
Кононенко О.Ю.,
Голуб Ю.М.
Суспільно-
географічне
дослідження
екологічної поведінки
населення (на
прикладі міст Києва
та Чернігова) //
Вісник Київського
національного
університету імені
Тараса Шевченка.
Серія «Географія».
2019. Вип. 1(74). –
110 с. (С.48-53).
Фахове видання.
Включене до Index
Scopernicus; 5.
Запоцький С.П.,
Горин І.В.
Туристично-
рекреаційний
потенціал Львівської
області: географічні
особливості
використання та
відтворення // Вісник
київського
національного
університету імені
Тараса Шевченка.
Серія “Географія”.
2018. – Вип. 1(70).
С.72-79.; 6. Zapototska
Sergii P., Zapototska
Viktoriia A., Trusij
Oksana M., Pasko
Volodymyr F.. Social
and affordable housing
in Ukraine: mechanism
and practices of
provision // Journal of
Geology, Geography
and Geoecology. Vol 30
No 1 (2021) DOI:
[http:// doi:
10.15421/112117](http://doi.org/10.15421/112117)
Член редакційних
колегій фахових
наукових збірників
"Економічна та
соціальна географія",
"Вісник Київського
університету.
Географія" (головний
редактор), що входять
до міжнародної
наукометричної бази
Index Scopernicus, член
спеціалізованої вченої
ради Д 26.001.07 у
Київському
національному
університеті імені
Тараса Шевченка та
спеціалізованої вченої

						ради К 76.051.04 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. член Наукової ради МОН України. Підготував 1 кандидата географічних наук. Підвищення кваліфікації Празький інститут підвищення кваліфікації (Чехія), стажування по програмі «Публікаційна та проектна діяльність в країнах Євросоюзу: від теорії до практики»; сертифікат, квітень 2016 р.; Університет Лоранда Етвеша (м.Будапешт), Угорщина; стажування за програмою академічної мобільності «Erasmus+ International Credit Mobility Staff Training Week»; сертифікат, жовтень 2018 р.	
6612	Сидоренко Лідія Іванівна	професор, Основне місце роботи	Філософський факультет	Диплом доктора наук ДТ 012436, виданий 31.01.1992, Атестат професора ПР 001243, виданий 06.12.1993	46	Філософія науки та інновацій	Методологія та організація наукових досліджень. Посібник для магістратури. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018 607 с. (співавтор) http://www.philsci.univ.kiev.ua Світоглядно-методологічні концепції природознавства : біологія. Електронна версія (відео-лекція) Курс відеолекцій з філософії для аспірантів та здобувачів природничих спеціальностей. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 61229 від 14.08.2015 (співавтор) Світоглядно-методологічні концепції сучасного природознавства. - Навчальний посібник : для студентів природничих та гуманітарних факультетів, 2015. – [електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html Аксіологія постнекласичної науки // Сучасна українська філософія: традиції, тенденції,

							інновації : збірник наукових праць / відп. ред. А.Є.Конверський, Л.О.Шашкова. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011 – С.204-222. Біологія ХХІ ст.: методологічні пропозиції в контексті постнекласичної раціональності // Практична філософ. – 2009. -№4. С.3-9. Добронравова І.С. Філософія та методологія науки // Добронравова І.С., Сидоренко Л.І. – К.: 2008
349030	Пастушенко Тетяна Володимирівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Інститут філології	Диплом кандидата наук ДК 002991, виданий 14.04.1999, Атестат доцента 12ДЦ 018216, виданий 24.10.2007	12	Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	Кандидат філологічних наук за спеціальністю 10.02.04 германські мови, диплом ДК № 002991 від 14 квітня 1999 р.; атестат доцента 12ДЦ № 018216 від 24 жовтня 2007 р. Наукові статті у виданнях, які включені до наукометричних баз (6): 1. T.Pastushenko, I. Honta. Color Component in Ethnophobic Terms Denoting East Asians and People of Muslim Confession (the case of non-standard American English). Science and Education: a New Dimension. Philology, VII(62), Issue: 211, 2019. Pp. 34-37. doi.org/10.31174/SEND-Ph2019-211VII62-08. Index Copernicus International 2. Honta, I., Pastushenko, T., & Borysenko, N. Colour Component in the Semantics of Ethnophobic Terms (the case of non-standard American English) // Advanced Education (2019), 12, 226-235. DOI: 10.20535/2410-8286.155214 (фахове видання, міжнародне, Web of Science) 3. Menshov, O., Kruglov, O., Vyzhva, S., Nazarok, P., Pereira, P., Pastushenko, T. Magnetic methods in tracing soil erosion, Kharkov Region, Ukraine. Studia Geophysica et Geodaetica (2018) V. 62, Issue 4. Pp. 681-

696.
<https://doi.org/10.1007/s11200-018-0803-1>
(міжнародне видання SCOPUS)

4. Menshov, O., Kuderavets, R., Maksymchuk, V., Chobotok, I., Pastushenko, T. Magnetic Studies at Starunia Paleontological and Hydrocarbon Bearing Site (Carpathians, Ukraine). *Studia Geophysica et Geodaetica*. – 2016. – V. 60. – Issue 4. – Pp. 731-746. DOI: 10.1007/s11200-016-0621-2 Міжнародне видання, SCOPUS

5. Гонта І.А., Пастушенко Т.В. Лінгвістичні та екстралінгвістичні чинники реалізації естетичної функції англійських композит-кологративів (на матеріалі твору О. Уайльда «Портрет Доріана Грея») // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. «Філологія». – 2017. – С. 24-27. Фахове видання, Index Copernicus International

6. Menshov, O., Kuderavets, R., Vyzhva, S., Chobotok, I., Pastushenko, T. Magnetic Mapping and Soil Magnetometry of Hydrocarbon Prospective Areas in Western Ukraine. *Studia Geophysica et Geodaetica*. – 2015. – V. 59. – Issue 4. – Pp. 614-627. DOI: 10.1007/s11200-015-0705-4 Міжнародне видання, SCOPUS

Наукові публікації у фахових виданнях України (12), зокрема:

1. Вижва С.А., Онищук Д.І., Онищук В. І., Пастушенко Т.В. Electrical Properties of Cambrian Rocks in Volyno-Podillia // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Геологія. – Київ, 2014. – С. 168-172.

2. Ружицька Т.В., Пастушенко Т.В. Особливості мовного вираження концептуальної опозиції "Схід-Захід" у сучасному

англомовному дискурсі // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2012. – №6 (231). – С. 177-182.

3. Пастушенко Т.В. Архітектоніка етноспецифічного образу людини в англійських пареміях // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (мовознавство)»: у 4 ч. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. – 2009. – Вип. 81 (3). – С. 143-147.

4. Пастушенко Т. В. Опозиція у мові та мисленні: еволюція чи деградація? // Вісник Харківського національного університету. – Харків: Константа. – 2009. – № 838. – С. 7-14.

Видано 5 навчальних посібників, зокрема: Мірончук Т.А., Лященко О.А., Пастушенко Т.В., Мегела К.І. Check up Your Geo English: Навчально-методичний збірник з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів 3-4 курсів напряму підготовки 103 Науки про землю. – Луцьк, 2018. – 238 с.

Фадєєва О. В., Пастушенко Т. В. English Syntax / Синтаксис англійської мови: Навч. посіб. – Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2017. – 272 с.

English for Earth Scientists (Англійська мова для геологів): Навч. посіб. для студ. третього курсу / Т.В. Пастушенко., Т.А. Мірончук., А.О. Лященко, та ін.; за ред. І.М. Байсарович. – К: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. – 271с.; 16 іл. (гриф-МОН №1/11-4498)

Пастушенко Т. В. Зіставна граматики англійської та української мов (Розділ «Дієслово»): Теорія і практика (The Verb: A Contrastive View. Theory and Practice): Навч. посіб. для студ. філол.

						факульт. вищ. навч. закл. К.: Освіта України, 2009. – 135 с. З грифом МОН (лист №1/П-8687 від 20.10.09) I-й міжнародний науково-практичний семінар «Філологічні й педагогічні студії у вітчизняній та зарубіжній науці XXI сторіччя». Київ: КНУ, кафедри іноземних мов нефілологічних факультетів, 16-18 квітня, 2019 р. (сертифікат про підвищення кваліфікації) Міжнародний тренінг за спільною програмою Британської Ради в Україні та МОН України у рамках проекту «Англійська мова для університетів», червень-липень 2015 р. (сертифікат про підвищення кваліфікації)

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПРН 5. Проводити опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосовувати активні методики викладання професійно-орієнтованих дисциплін фахового напрямку «Географія» та дисциплін фундаментального циклу.</i>	☐	Асистентська педагогічна практика	Відвідування занять та консультацій, що проводять викладачі кафедри, самостійна робота з матеріалом; Підготовка методичних матеріалів занять Проведення лабораторних, практичних або семінарських занять.	Підсумковий контроль
<i>ПРН 3. Ініціювати, організувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які</i>	☐	Асистентська педагогічна практика	Відвідування занять та консультацій, що проводять викладачі кафедри, самостійна робота з матеріалом; Підготовка методичних матеріалів занять Проведення лабораторних, практичних або	Підсумковий контроль

приводять до отримання нових знань.			семінарських занять.	
<i>ПРН 2. Уміння формулювати з нових дослідницьких позицій робочі гіпотези досліджуваної проблеми та загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки.</i>	☐	Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук	лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
<i>ПРН 1. Мати знання з питань організації і форм здійснення наукового і навчального процесів в сучасних умовах, їхнього наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення</i>	☐	Філософія науки та інновацій	лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
		Асистентська педагогічна практика	Відвідування занять та консультацій, що проводять викладачі кафедри, самостійна робота з матеріалом; Підготовка методичних матеріалів занять Проведення лабораторних, практичних або семінарських занять.	Підсумковий контроль
		Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук	лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
		Усне наукове мовлення (Presenting Science)	практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
<i>ПРН. 7. Діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо і на основі етичних міркувань (мотивів).</i>	☐	Усне наукове мовлення (Presenting Science)	практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
		Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук	лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
		Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
		Філософія науки та інновацій	лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
		Асистентська педагогічна практика	Відвідування занять та консультацій, що проводять викладачі кафедри, самостійна робота з матеріалом; Підготовка методичних	Підсумковий контроль

			матеріалів занять Проведення лабораторних, практичних або семінарських занять.	
<i>ПРН4. Уміння обґрунтовувати необхідність і обсяги експериментальних досліджень; працювати на сучасному обладнанні, обробляти результати експериментів; аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень; робити висновки на основі одержаних досліджень</i>	☐	Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук	лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
<i>ПРН 6. Вміти професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практичне використання іноземної мови (в першу чергу - англійської) у науковій, інноваційній діяльності та педагогічній діяльності.</i>	☐	Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
		Філософія науки та інновацій	лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
		Асистентська педагогічна практика	Відвідування занять та консультацій, що проводять викладачі кафедри, самостійна робота з матеріалом; Підготовка методичних матеріалів занять Проведення лабораторних, практичних або семінарських занять.	Підсумковий контроль
		Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі природничих наук	лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит
		Усне наукове мовлення (Presenting Science)	практичні заняття, самостійна робота, виконанням та презентація проєктів.	Іспит